

JUSSFORMIDLINGEN

ETABLERT 1972

ÅRSRAPPORT FOR JUSSFORMIDLINGEN 2023

Innhold

FORORD.....	2
OM JUSSFORMIDLINGEN	3
HISTORIKK	3
ORGANISASJONEN	3
ANSATTE.....	3
ORGANISASJONSSTRUKTUR.....	5
ARBEIDSFORM OG DRIFT	7
ÅPNINGSTIDER OG FERIEÅPENT	7
SAKSBEHANDLINGEN – SAKSFORLØP OG KVALITETSSIKRINGSRUTINER....	7
SAKSINNTAK	7
KLIENTMOTTAK OG SAKSBEHANDLING	8
KVALITETSSIKRINGSRUTINER.....	9
UNDERGRUPPEARBEID OG ANNEN AKTIVITET	9
SEMINARER I 2023.....	9
FAGLUNSJER.....	11
ØKONOMI	11
JUSSFOMIDLINGENS FINANSIERINGSKILDER	11
GENERELT OM ØKONOMIEN.....	11
KOMMENTARER TIL REGNSKAPET	12
<i>Resultatet i 2023.....</i>	<i>12</i>
<i>Jussformidlingens forvaltning av midler i 2023.....</i>	<i>12</i>
RETTSPOLITISK, RETTSOPPLYSENDE OG OPPSØKENDE ARBEID I 2023.....	13
MARKEDSGRUPPEN	13
RETTSHJELPERGRUPPEN	14
RETTSPOLITISK UTVALG (RPU-GRUPPEN).....	15
SAKSOMFANG OG STATISTIKK	19
ANSLAG OVER KOSTNAD PER SAK	19
MUNTLIGE HENVENDELSER	19
SAKER	22
HVEM HJELPER VI?	25
ÅRET 2023 – I KORTE TREKK	32

Forord

Det er med stor glede og takknemlighet jeg skriver forordet til Jussformidlingen sin årsrapport. Etter snart et år som daglig leder her er jeg svært stolt og ydmyk ovenfor det arbeidet som legges ned fra de ansatte, som alle er studenter på juridisk fakultet.

De 21 saksbehandlerne legger ned et betydelig antall timer, og investerer et helt år til å få praktisk erfaring hos Jussformidlingen. Sammen yter vi rettshjelp til de i samfunnet som trenger det mest. Det er et meningsfullt oppdrag, og jeg er stolt av arbeidet som blir gjort hver dag.

Året 2023 ble et godt og aktivt år for Jussformidlingen, som i likhet med andre aktører, er tilbake i full drift etter pandemien. Vi har reist på turer, drevet rettsopplysende arbeid og oppsøkende virksomhet. Vi har holdt foredrag, spredt kunnskap og møtt klientene der de er. Vi har møtt våre samarbeidspartnere og videreutviklet driften vår.

Det er god grunn til å være stolt av Jussformidlingens rettspolitiske bidrag også i 2023. Det er takket være den enkelte students engasjement og pådrivervilje at vi i dag kan se tilbake på disse resultatene. Det kommende året blir spennende for Jussformidlingen, særlig siden organisasjonen også skal undergå et lederbytte dette året. Vi vil fortsette å jobbe hardt for å nå ut til den gruppen som har størst behov for vår bistand.

Avslutningsvis ønsker vi å takke alle som bidrar til Jussformidlingens viktige arbeid. Vi vil rette en stor takk til økonomiske bidragsytere som støtter oss år etter år. Tusen takk til alle våre samarbeidspartnere, og en stor takk til våre venner i Jusshjelpa i Nord-Norge, JURK og Jussbuss. Det er gøy å gå på jobb når man har så flotte kollegaer!

En særlig oppmerksomhet må rettes til studentene våre som setter av et år i sin utdanning til å bistå de personene i samfunnet som har størst behov for hjelp. Hvert år har vi nye saksbehandlere i Jussformidlingen som møter arbeidsoppgavene med iver og motivasjon. Uten deres engasjement og pågangsmot hadde ikke Jussformidlingen fått til alt vi gjør. Jeg er ydmyk og glad for å få jobbe side om side med dem hver dag.

Ida Odland
Bergen, 4.mars 2024

Om Jussformidlingen

Historikk

Jussformidlingen – studentenes juridiske formidlingstjeneste – ble startet i 1972. Formålet var og er tredelt: Jussformidlingen har som formål å yte juridisk bistand til privatpersoner, gi jusstudenter relevant arbeidserfaring og ved erfaring kartlegge hvilket behov det er for rettshjelp og slik kaste lys over hvilke sosiale grupper som trenger det mest.

Mye har endret seg siden starten i 1972. Sakstilfanget har økt enormt, fra 88 saker i 1972 til om lag 3000 per år i perioden fra 2013 til 2016, og videre til dagens gjennomsnitt på rundt 6000 henvendelser og saker per år fra 2017 og utover. Utviklingen viser at det er et stadig økende behov for gratis rettshjelp.

Jussformidlingen er i all hovedsak finansiert gjennom tilskudd fra Justis- og beredskapsdepartementet ved Statens sivilrettsforvaltning. I tillegg mottar vi også støtte fra blant annet Bergen kommune, Bergesenstiftelsen og Velferdstinget Vest. I 2021 og 2022 mottok vi også enkeltstående tildelinger fra Juristforbundet.

Jussformidlingen er en selvstendig organisasjon, men har et tett samarbeid med Universitetet i Bergen. Universitetet bidrar med lokaler og administrative og tekniske tjenester. Det juridiske fakultet stiller sine vitenskapelige ansatte til disposisjon for oss i vårt arbeid. Dette samarbeidet verdsetter vi høyt.

Siden grunnleggelsen har Jussformidlingen hatt som mål å arbeide for de gruppene som ikke har hatt tilgang til tilfredsstillende rettshjelp eller som av andre grunner opplever terskelen for å oppsøke annen juridisk rådgivning som høy. Vår statistikk viser at vi i stor grad oppnår dette målet. Hovedandelen av våre klienter har lav årsinntekt, er utenfor arbeidsmarkedet eller er i en livssituasjon som gjør det utfordrende å skaffe seg annen form for rettshjelp.

Organisasjonen

Jussformidlingen består av totalt 30 ansatte, hvor 21 av dem er saksbehandlere. Arbeidet som saksbehandler er frivillig og strekker seg over ett år, deretter får fire av saksbehandlerne mulighet til å forlenge sitt engasjement hos oss med ytterligere et halvt år ved å fortsette som faggruppelidere. Organisasjonen har i tillegg til en daglig leder også tre deltidsansatte i administrasjonen.

Ansatte

Saksbehandlere

Saksbehandlerne oppholder seg hos oss strekker seg over ett år og samtlige ansatte er viderekomne jusstudenter ved Universitetet i Bergen, med unntak av daglig leder.

Hver enkelt saksbehandler følger sine saker fra første klientmottak og frem til saken er klar for å avsluttes. Den enkelte student har et selvstendig ansvar for sin egen saksportefølge og fremdriften, og utarbeider alt skriftlig arbeid selvstendig. Studentene skal drøfte sakene sine med andre saksbehandlere underveis i arbeidet, i tillegg har de også mulighet til å sparre med Jussformidlingens daglig leder og de vitenskapelige ansatte ved Det juridiske fakultet.

Saksantallet for den enkelte ligger på rundt 30 saker, men dette varierer noe, blant annet basert på hvor stor og ressurskrevende hver enkelt sak er. Saksbehandlerne behandler saker innenfor flere forskjellige rettsområder, noe som sikrer stort læringsutbytte og en variert arbeidshverdag.

1. semester 2023 (startet i mars): Emilie Tangerud, Stine Marie Karlberg, Augusta Moen Opsahl, Jenny Johnsrud Amundsen, Vetle Ludvig Eriksen Sondov, Ali Haider Anwar, Rikke Furulund Sigerstad, Kajsa Maria Johansson Rø, Martin Herje.

2. semester 2023 (startet i august) – Stine Sofie Frøysa Farstad, Hedda Fürst Bale, Cecilie Lervik Endresen, Ylva Bredahl Kamfjord, Oda Bernett Lilleskare Lund, Alexandra Harangen, Ellen Reinjfjell, Ingeborg Frøland Ryste, Parnian Hotaki, Karianne Paulsen, Marie Larsgård, Synne Kristine Mork.

Frivillighet

For dette praksisåret gis saksbehandlerne 30 studiepoeng i valgfaget *JUS325 Rettshjelp* ved Universitetet i Bergen, forutsatt at saksbehandleren har hatt minst 20 godkjente saker og at universitetet godkjenner den avsluttende rapporten som leveres i slutten av oppholdet. Summen studiepoeng som tilkjennes etter ett år hos Jussformidlingen tilsvarer ett studiesemester. Det andre semesteret medfører derfor forsinkelse i studentenes studieprogresjon og må derfor finansieres uten stipend fra Lånekassen. For å muliggjøre engasjementet hos oss ble det i 2023 gitt en månedlig utbetaling på 7100 kroner til saksbehandlerne under praksisåret.

Omgjort til en timelønn på 180kr, som er den timelønnen som gis under feriearbeidet, utgjør antallet betalte timer i måneden om lag 40. Det tilsvarer i underkant av 10 betalte timer i uken. Saksbehandlerne er pålagt å jobbe minst fire timer hver dag, noe som tilsvarer minst 20 timer arbeid i løpet av en uke. Vi ser imidlertid at saksbehandlerne i realiteten jobber langt mer enn dette, og stillingen som saksbehandler utgjør i praksis en fulltidsjobb. Arbeidet som saksbehandler hos Jussformidlingen bærer derfor et sterkt preg av frivillighet fra saksbehandlernes side. Arbeidsmengden for studentene lar seg derfor vanskelig kombinere med studier eller annet arbeid.

Faggruppe

Faggruppen består av tidligere saksbehandlere i Jussformidlingen som fortsetter videre et tredje semester, i en deltidsstilling med fast oppmøte hver fredag. De ansatte i faggruppen er ansatt for ett semester, med bytte i februar og august hvert år.

Faggruppen i 2023 bestod av leder for *Rettspolitisk utvalg*, leder for *Rettshjelpergruppen*, leder for *Markedsgruppen* og *Seminaransvarlig*. Informasjon om undergruppene og seminarene blir redegjort for nedenfor.

Ved siden av primæroppgavene som er å lede *saksbehandlerlunsj* og *klubb* hver fredag, består oppgavene også av å lede undergruppens arbeid eller ha det overordnede ansvaret for seminarene, opplæring av nye saksbehandlere og planlegge faglunsjer. Faggruppen bistår ellers daglig leder ved behov og deltar i *Arbeidsutvalget (AU)*.

Vårsemester – Maria Øilo Smith, Marie Louise Elger Wiik, Tobias Bergem Mayandia, Eivind Rand Øyre.

Høstsemester – Henrik Schjønneberg, Nora Mannsverk Eliassen, Erna Sofie Jøsendal, Andrea Charlene Atkins.

Administrasjon

Daglig leder – Ida Odland

Daglig leder er utdannet jurist med tidligere arbeidserfaring Forbrukertilsynet, Forbruker Europa og Røde Kors.

Daglig leder har ansvar for administrasjon, daglig drift, budsjett og regnskap. I tillegg er daglig leder den nærmeste overordnede og har personalansvaret for alle ansatte ved Jussformidlingen. Daglig leder fungerer også som juridisk og taktisk rådgiver for saksbehandlerne og har det overordnede ansvaret for kvalitetssikring av våre rutiner. Ida Odland har vært ansatt som daglig leder siden mai 2022.

Kontorarbeidere gjennom 2023 – Ingrid Helene Nedretvedt Nesse, Lise Valen-Sendstad, Carl Fredrik Nyberget, Vivian Tveite og Kamil Jan Grusza.

Jussformidlingen har tre kontorarbeiderne som arbeider deltid med én fast arbeidsdag i uken. Kontorarbeiderne bistår daglig leder i den daglige driften ved å betjene resepsjonen hver mandag eller fredag. I 2023 var alle stillingene besatt av tidligere saksbehandlere fra Jussformidlingen, som har hatt deltidsjobben ved siden av fulltidsstudiet sitt ved Det juridiske fakultet i Bergen. Kontorarbeiderne er timelønnet.

Organisasjonsstruktur

Allmøtet

Allmøtet er Jussformidlingen sitt høyeste organ. Alle saksbehandlerne er medlemmer av allmøtet og har møteplikt, tale- og stemmerett. Allmøtet avholdes jevnlig hver 3. uke. Daglig leder har møteplikt, talerett og forslagsrett.

Viktige saker for Jussformidlingen tas opp på allmøtet. Det er imidlertid ingen begrensinger på hvilke saker som tas opp her. Dette er i tråd med prinsippet om at Jussformidlingen er en demokratisk organisasjon med flat struktur hvor alle ansatte skal ha mulighet til å påvirke driften.

Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget fungerer som Jussformidlingens styre og støtte til daglig leder. AU har en rådgivende funksjon overfor daglig leder, i tillegg til et delegert ansvar for å følge opp daglig leders arbeidsutførelse. Arbeidsutvalget består av allmøteleder, tillitsvalgt og faggruppen.

Verv

Ved siden av arbeidet som saksbehandler skal andresementers saksbehandlerne i tillegg ha et verv som gir dem et eget ansvarsområde og ekstra oppgaver. Vervene innehas av saksbehandleren det siste halvåret før endt praksisår. Her gis en nærmere beskrivelse av de viktigste vervene i organisasjonen.

Allmøteleder

Allmøteleder har som oppgave å planlegge, kalle inn, og lede allmøtene og møtene i arbeidsutvalget. I 2023 var det Eyvind Sofienlund og Martin Herje som var allmøteledere.

Tillitsvalgt

Tillitsvalgt har ansvaret for å gi råd til daglig leder i personalspørsmål, samt representere de ansatte overfor daglig leder dersom det er behov for det. Tillitsvalgt deltar også i intervjukomiteen ved ansettelse av nye saksbehandlere. Ingrid Haugset Hagen og Kajsa Johansson Rø var tillitsvalgte i 2023.

Verneombud

Verneombudet har hovedansvaret for vårt HMS-arbeid i samråd med daglig leder og har et ekstra ansvar for teknisk utstyr hos oss. I 2023 var Karl Inge Olaussen og Vetle Eriksen verneombud.

Revisor

Revisorgruppen består av to personer. Formålet til revisorgruppen er å ha en kontrollerende funksjon overfor daglig leders arbeid knyttet til organisasjonens økonomi. Revisorgruppen skal sjekke budsjett og revidert budsjett, samt kontrollere regnskapet i tråd med god regnskapsskikk så langt det er mulig og etter sitt beste skjønn. Dette vervet har de, til forskjell for de andre vervene, hele praksisåret sitt på Jussformidlingen. I 2023 bestod revisorgruppen av Ingvild Hardal og Jenny Johnsrud Amundsen.

Arbeidsform og drift

Jussformidlingen holder til i lokaler i Sydneshaugen 10, som er stilt til rådighet av Universitetet i Bergen.

Det mest sentrale i Jussformidlingen sin virksomhet er den kvalitetssikrede, skriftlige saksbehandlingen. I tillegg til en inngående skriftlig saksbehandling, blir et stort antall juridiske spørsmål besvart via telefon og direkte i resepsjonen. I disse tilfellene får personen generell veiledning om regelverket. Dersom personen har krav på annen rettshjelp eller kan få bedre bistand av andre, får den videre hjelp i form av henvisning til andre relevante parter eller instanser.

Jussformidlingen har et gjennomgående fokus på god muntlig veiledning via telefon eller i resepsjon, dette for å gjøre personene som tar kontakt mest mulig selvhjulpne. Videre avgrensner vi i større grad enn tidligere hvilke typer saker vi tar inn for skriftlig behandling, dette for bedre å kunne bistå de som trenger gratis rettshjelp mest.

Åpningstider og ferieåpent

Jussformidlingen holder åpent fra mandag til torsdag, med åpen dør og betjent resepsjon mellom kl. 09.00-15.00 på mandager, tirsdager, torsdager og kl. 09.00 til kl. 17.00 på onsdager. Resepsjonen betjent av to ansatte som tar imot innkommende telefonsamtaler og besøkende som møter fysisk i våre lokaler. I tillegg ringer de opp personer som har sendt inn henvendelser på vår nettside.

På fredager har Jussformidlingen to faste saksbehandlermøter og hver tredje fredag gjennomfører vi også *allmøtet*.

Det er totalt ti uker i året hvor telefonvakten holder stengt til fordel for vårt rettspolitiske arbeid, opplæring og kompetanseheving av ansatte, samt ferieavvikling ved påske og jul. Den alminnelige driften settes på pause to ganger hvert semester, én uke for å gjennomføre vår rettspolitiske uke og en annen uke av hensyn til vårt interne seminar. I opplæringsuken, som finner sted i henholdsvis august og mars, er også saksmottaket lukket for nye henvendelser.

I sommerferien og deler av juleferien holder Jussformidlingen fortsatt åpent for henvendelser og vurderer fortløpende om en sak skal tas inn for videre behandling etter ferien. Dette er timelønnet ekstraarbeid som saksbehandlerne kan melde seg til. Vi ser at antallet henvendelser i feriene holder seg på tilnærmet samme nivå som de øvrige månedene i året, noe som viser at behov for rettshjelp ikke avtar i fellesferien eller i høytidene.

I 2023 holdt Jussformidlingen åpent for mottak i 49 av årets 52 uker. Vi er stolte av å ha holdt huset åpent i nesten alle av årets uker, og med dette vært tilgjengelig for å yte rettshjelp gjennom nesten hele året.

Saksbehandlingen – saksforløp og kvalitetssikringsrutiner

Saksinntak

Saksinntaket vårt starter med at potensielle klienter kontakter oss på telefon eller møter opp i våre lokaler. I tillegg kan de sende inn saken sin via vår nettside og blir da oppringt av oss for en nærmere vurdering av saken. I telefonvakten og resepsjonen gir saksbehandlerne generell

veiledning. Et stort antall saker blir løst allerede på dette stadiet, ofte fordi den som tar kontakt kun trenger informasjon om hvilke rettsregler som er relevante og får tilstrekkelig svar på spørsmålene sine gjennom generell veiledning om rettsreglene.

I saker hvor generell veiledning ikke er tilstrekkelig hjelp og saken er av stor velferdsmessig betydning for personen det gjelder, tilbyr vi ytterligere bistand i form av videre skriftlig behandling. Dette gjelder særlig saker innenfor våre prioriterte rettsområder. Jussformidlingens prioriterte rettsområder er arbeidsrett, trygd- og sosialrett, utlendingsrett, husleierett (leietakere og fremleiere) og straffegjennomføringsrett. Saker innenfor disse rettsområdene er ofte i en særskilt stilling ettersom at disse sakene vanligvis er av stor velferdsmessig betydning for den enkelte.

I vurderingen av hvorvidt det foreligger velferdsmessige hensyn som tilsier at vi bør ta saken inn til videre behandling, ser vi på personens livssituasjon eller på om det er begått klar urett. Klar urett kan eksempelvis foreligge i tilfeller der det fremstår som klart at motpart har handlet i strid med ufravikelig lovgivning eller andre tungtveiende rettskilder.

Når vi vurderer personens livssituasjon, ser vi blant annet på forhold som inntekt, inntektskilde, tvistesummens størrelse sett opp mot inntekten, forsørgerbyrde, sivilstatus, formue og gjeld, samt eventuelle individuelle utfordringer som språkutfordringer, funksjonsnedsettelse, manglende sosialt nettverk o.l. I dette ser vi på personens mulighet for å vinne frem med saken på egenhånd eller til få annen rettslig bistand.

Formålet med grovsilingen som skjer i telefonvakten og resepsjon er å sikre at vi i størst mulig grad skal kunne yte gratis rettshjelp til de i samfunnet som har størst behov for slik bistand, ettersom antallet henvendelser er stort og rettsområdene de søkes om bistand i er bredt.

Klientmottak og saksbehandling

I de sakene som tas inn for videre behandling hos oss, setter vi i første omgang opp et klientmottak med den saksbehandleren som får saken. Klientmottaket er klienten og saksbehandlerens første møte, hvor det kan innledes et formelt klientforhold til personen.

På klientmottaket får saksbehandleren mer informasjon om saksforholdet og det kan eksempelvis vise seg at det ikke er en reell tvist, at tvistesummen er høyere enn vår ansvarsforsikring eller at saken etter ytterligere opplysninger ikke lenger fremstår velferdsmessig. Dersom saksbehandleren under klientmottaket oppdager forhold som tilsier at saken ikke bør tas inn til videre behandling, kan saken avvises. Dersom alle inngangsvilkår er oppfylt, signerer klienten en klientkontrakt og eventuelle fullmakter, og saksbehandleren kan ta imot dokumentasjon som klienten har med. Etter dette må saksbehandleren ta saken med på vårt interne møte som kalles *saksbehandlerlunsj*, for endelig godkjenning av saksinntaket. Etter dette kan saksbehandleren begynne å arbeide med saken.

Den enkelte saksbehandler har et selvstendig ansvar for sin egen saksportefølge og utarbeider alt skriftlig arbeid selv, samtidig som sakene drøftes med kollegaer. Studentene har også mulighet til å sparre med Jussformidlingens daglig leder og de vitenskapelige ansatte ved Det juridiske fakultet underveis i arbeidet. Alt av Jussformidlingens skriftlig arbeid kvalitetssikres i fellesskap før utsendelse. Alle våre brev med juridiske vurderinger må godkjennes på et kommisjonsmøte før det sendes ut.

Jussformidlingen bistår klientene våre på flere måter, både ved utarbeidelse av motpartsbreve, partsrepresentasjon overfor motpart i eksempelvis forhandlingsmøter og i forum som Husleietvistutvalget og Forlikrådet. I saker hvor vi vurderer klientens krav som utilstrekkelig dokumentert eller kommer frem til at klienten ikke har et krav eller hvor klienten som utgangspunkt kan klare å føre saken selv, mottar klienten en utredning istedenfor et motpartsbrev. I utredningen går vi gjennom saken ved å redegjøre for relevante rettsregler og vurderer klientens krav opp mot det.

Kvalitetssikringsrutiner

Arbeidet med sakene gjøres i hovedsak av saksbehandler alene, men vår arbeidsform oppmuntrer saksbehandlerne til å drøfte sakene sine underveis med kollegaer. Vi har faste ukentlige møter, *saksbehandlerlunsj* og *klubb*, som ledes av faggruppelederne og hvor alle saksbehandlere deltar.

På saksbehandlerlunsj gjennomgås alle saker som er tatt inn til videre skriftlig behandling den uken. Saksbehandlerne skal i den sammenheng vurdere sin habilitet og videre skal de i fellesskap godkjenne sakene som tatt inn, dette for å sikre lik inntakspraksis. Videre brukes saksbehandlerlunsjen til å beslutte i fellesskap hvilke saker det skal skrives motpartsbrev eller utredning i. På det etterfølgende møtet, klubb, kan saksbehandlerne drøfte sine konkrete saker med kollegaene i mindre grupper hvor spørsmål av både praktisk, juridisk og taktisk art tas opp.

Alle brev skal gjennomleses av minst to saksbehandlere før det tas med på et kommisjonsmøte for endelig godkjenning. Gjennomleserne består av en førstesemesters og en andresemesters saksbehandler, og begge skal godkjenne brevet før brevskriver kan ta det videre. Ved tilbakemeldinger som forutsetter endringer for at brevet skal godkjennes av gjennomleserne, må brevskriver i fellesskap med gjennomleserne endre sitt brev slik at alle tre til slutt kan stille seg bak brevet slik det da står.

På kommisjonsmøtene deltar én vitenskapelig ansatt fra det juridiske fakultetet og minst fem saksbehandlere – hvorav minst to av dem er saksbehandlere i sitt andre semester. Her leses alle brev lest høyt, og eventuelle spørsmål eller innspill til taktikk og juridiske vurderinger drøftes her før kommisjonen beslutter om brevet er klar for utsending eller ikke. Denne ordningen medfører naturligvis noe lengre saksbehandlingstid, men til gjengjeld er dette en kvalitetssikring som gjør at vi kan behandle saker innenfor et bredt rettslig spekter og av mer kompleks karakter enn hva som ellers hadde vært mulig.

Undergruppearbeid og annen aktivitet

Alle saksbehandlere ved Jussformidlingen skal i tillegg til sine oppgaver med saksbehandling delta aktivt i undergruppene *Markedsgruppen*, *Retts Hjelpergruppen* eller *Rettspolitisk utvalg*. Undergruppene opprettholder et tett samarbeid da gruppene arbeidsområde overlapper. Hvilket arbeid hver undergruppe utførte i løpet av 2023 omtales nærmere senere i rapporten.

Seminarer i 2023

Fellesseminar

Hvert år deltar Jussformidlingen på et fellesseminar med de andre studentrettshjelptiltakene i Norge; Jusshjelpe i Nord-Norge, Juridisk rådgivning for kvinner (JURK) og Juss-Buss. Retts hjelptiltakene ruller på ansvaret for å arrangere seminaret.

I 2023 var det Jussformidlingen som arrangerte dette fellesseminaret, og vi satte derfor av midler i budsjettet til dette arbeidet. Vi inviterte de tre andre rettshjelpiltakene til vakre Bergen den 16. og 17. november. Temaet for seminaret var *helserett*.

En egen arbeidsgruppe jobbet dedikert med dette, ved siden av sine oppgaver som saksbehandlere, og vi inviterte innledere og paneldeltakere. Vi var så heldige å få besøk av blant annet Universitetet i Bergen, Kriminalomsorgen, NAV, Diskrimineringsnemda, Norske Kvinners Sanitetsforening, Helse Bergen og Kirkens Bymisjon. På dagsorden stod kvinnehelse, helse blant innsatte i norske fengsler, helsetjenester til papirløse, sosiale tjenester hos NAV og diskriminering i arbeidslivet.

Internseminar og seminar

Tidligere har Jussformidlingen hvert semester arrangert et utenlandsseminar der alle Jussformidlingens ansatte, bortsett fra de tre kontormedarbeiderne, er med. Etter koronapandemien har seminarurene blitt avholdt innenlands i Norge.

Seminarene er et viktig element i opplæringen av saksbehandlerne. På seminarene står alltid foredrag eller kurs i fokus, i tillegg til en fast intern workshop. Effekten av dette er at saksbehandlerne får ny kunnskap og det gir oss samtidig mulighet til å drøfte og lande på gode, omforente løsninger på problemstillinger eller uregelmessigheter vi støter på i hverdagen.

Videre er seminaret en viktig del av erfarings- og kompetanseoverføringen mellom saksbehandler- og faggruppekullet, for å sikre kontinuitet i organisasjonen. Halvparten av saksbehandlerne skiftes ut hvert semester. Det betyr at hvert kull har ett semester, som vil si et halvt år, på å lære alt før de igjen skal lære opp neste kull. Slikt sett er Jussformidlingen en skjør organisasjon, og det skal bare ett saksbehandlerkull til for at viktige rutiner og kunnskap går tapt. Dette er også en av grunnene til at vi har seminaret hvert semester.

Til slutt bør det også trekkes frem hvilken betydning seminaret har for saksbehandlerne og samholdet på arbeidsplassen. Vi erfarer at seminaret er en viktig arena til å løfte blikket fra enkeltsakene og se på arbeidet vi gjør i et større bilde og ut fra dette evaluere hvordan vi kan forbedre måten vi arbeider på. Denne type idémyldring og problemløsning bidrar positivt til samarbeidskulturen blant saksbehandlerne. Avslutningsvis bør det også nevnes at saksbehandlernes arbeid i Jussformidlingen bærer stort preg av frivillighet, og seminaruren og den erfaringen de får der er et gode vi ønsker å gi studentene for arbeidet de legger ned hos oss. Kostnaden for disse seminarurene har over tid blitt kuttet gradvis hvert år, for å sikre at turens kostnad er forholdsmessig ut fra de øvrige driftskostnadene Jussformidlingen har.

Våren 2023 ble det arrangert seminarur til Trondheim, og høsten 2023 gikk seminaruren til Stavanger. På disse turene fikk vi møtt flere relevante aktører som saksbehandlerne er i kontakt med i sitt daglige arbeid, som Nav og Statsforvalteren. Vi benyttet også seminarurene til å besøke de lokale fengslene for både saksinntak og generell veiledning. Ettersom turene dette året gikk innenlands, fikk vi også mulighet til å drive oppsøkende markedsføringsarbeid rettet direkte mot målgruppen vi skal nå ut til. Vi benyttet seminaruren til å holde foredrag på lokale bibliotek, stå på stands og dele ut brosjyrer og plakater, og slik oppsøke befolkningen på steder vi vanligvis ikke har fysisk tilstedeværelse på.

Faglunsjer

Opplæring står sentralt under hele engasjementet ved Jussformidlingen. Vi pleier å arrangere flere ulike kurs eller foredrag for alle saksbehandlerne, der vi inviterer vitenskapelige ansatte på det juridiske fakultetet eller eksterne fagpersoner til å holde foredrag om tema aktuelle for Jussformidlingen. Dette omtaler vi som faglunsjer.

I 2023 ble de avholdt følgende kurs og foredrag for Jussformidlingens ansatte:

- Forhandlingskurs med Camilla Bernt (høsten 2023)
- Seminar med Nasjonalt klageorgan for helsetjenesten om pasientskadeerstatning

Våren 2024 gjennomførte vi kurs i diskrimineringsrett i regi av Likestillings- og diskrimineringsombudet. Vi hadde også besøk fra Trygderetten.

Økonomi

Jussformidlingens finansieringskilder

Justis- og beredskapsdepartementet er Jussformidlingens største bidragsyter. De årlige tildelingene fra Justis- og beredskapsdepartementet kan spores helt tilbake til 1987. Gjennom tilskuddsordningen «Tilskudd til spesielle rettshjelptiltak», som administreres av Statens sivilrettsforvaltning, mottok Jussformidlingen i 2023 kr. 4.282.023.

Vi mottar også midler fra andre finansieringskilder. I 2023 mottok vi kr. 90.000 fra Velferdstinget Vest for vårt arbeid rettet mot studenter på Vestlandet. Fra Bergen kommune mottok vi en større tildeling enn tidligere, på kr. 491.800 (opp fra tidligere 191.800). Fra Bergesenstiftelsen mottok vi kr. 150.000 for vårt humanitære arbeid.

Universitetet i Bergen bidrar hvert år ved å dekke honoraret til kommisjonslederne og ved å stille sine lokaler til disposisjon for oss.

Generelt om økonomien

Jussformidlingens ressurser er i hovedsak knyttet opp i flere faste utgifter som personalkostnader, programvare og lisenser, samt andre nødvendige data- og teletjenester. Videre har vi andre løpende utgifter direkte knyttet til saksbehandlingen, slik som kostnadene til papir og utskrifter, porto og påfyll av kontorrekvisita. Disse faste utgiftene sikrer at vi kan opprettholde vår alminnelige drift med juridisk veiledning overfor enkeltpersoner.

Jussformidlingen er et rettshjelptiltak som er blitt en etablert del av dagens tilbud om gratis rettshjelp, men vi er fortsatt avhengig av å motta økonomisk støtte hvert år ettersom vi ikke har noen inntektsgivende aktiviteter i organisasjonen. Jussformidlingens drift tar derfor utgangspunkt i at vi ikke går inn med en egenandel, men vi mottar heller ikke ytelser for tjenesten vi tilbyr. Jussformidlingen er avhengig av å ha en viss egenkapital av hensyn til blant annet organisasjonens behov for løpende likviditet. Det er derfor nødvendig med en økonomisk margin ettersom inntektsgrunnlaget vårt vil kunne variere fra år til år.

Med bakgrunn i den erfaringen Jushjelpa i Midt-Norge gjorde seg i 2019 i sin nedleggingsprosess, har Jussformidlingen sett hvor ressurskrevende det er å legge ned et rettshjelptiltak av denne typen. Den egenkapitalen vi har hatt de siste årene er ikke tilstrekkelig for å legge ned driften på en så trinnvis og forsvarlig måte som vi ønsker, dersom

det skulle bli nødvendig i fremtiden. Målet er at ved en eventuell nedleggelse skal dette skje på en gradvis og skånsom måte over 3-6 måneder, av hensyn til både ansatte og klientene våre.

Fellesseminaret

Hver av de tre andre rettshjelptiltakene går inn med en egenandel på kr. 45 000 til fellesseminaret. Vi mottok kr. 50 000 fra Advokatforeningen, som var kjærkomne midler. Utover dette lyktes vi ikke med å hente inn midler, til tross for at vi søkte fra flere hold. Dette kan ha sammenheng med økonomiske nedgangstider generelt i samfunnet.

Fellesseminaret ble derfor finansiert gjennom vårt driftsbudsjett, der det var satt av midler. Vi nedskalerte arrangementet fra 3 til 2 dager, og sparte derfor inn en del i forbindelse med hotellopphold for våre gjester. Utover dette inviterte vi innledere lokalt i Bergen, og sparte derfor noe på reiseutgifter. Vi opplever også at Bergen har svært mange aktuelle aktører å invitere med på et slikt seminar. Alt i alt er vi svært fornøyd med hvordan vi løste oppgaven, og klarte å arrangere et solid fellesseminar innenfor budsjetttrammene.

Kommentarer til regnskapet

Resultatet i 2023

Jussformidlingen hadde ved inngangen til 2023 en positiv overføring på 1.133.820 kroner. I 2023 hadde Jussformidlingen et overskudd på 288.969 kroner. Dette førte til at det akkumulerte overskuddet økte til 1.422.789 kroner i løpet av 2023.

Jussformidlingens forvaltning av midler i 2023

Driftsmessig har 2023 vært et ganske ordinært år, der vi har kunnet stå på stand, drive oppsøkende virksomhet, reise og holde åpent som normalt. Etter pandemistengt i 2022 var 2023 et år der vi kunne drive som normalt igjen.

Jussformidlingens driftskostnader for 2023 har holdt seg stabilt. Vi har videreført budsjettet vårt for leie av biler, da de faste besøkene til Bergen og Bjørgvin fengsel og den økte oppsøkende reisevirksomheten i Vestland nødvendiggjorde dette. Videre har vi i lengre tid sett behovet for å kunne benytte oss av tolketjenester i saker hvor det er nødvendig for å gi forsvarlig rettshjelp i saken. Tidligere årsrapporter viser at Jussformidlingen bistår svært mange med et annet morsmål enn norsk og engelsk. Dette året ble det derfor satt av en sum til tolketjenester og etablert rutiner for bruk av denne tjenesten. Vi har opprettet en egen post for dette i budsjettet og erfarer at dette fungerer godt. Derfor er budsjettet for dette blitt videreført.

Vi opplever det som viktig å møte aktører der de er, møte stortingspolitikere og samarbeidspartnere i Oslo. Derfor er det satt av kr. 120 000 til tjenestereiser i budsjettet for 2023. Disse midlene dekker også våre andre oppsøkende reiser. Dette året har saksbehandlere deltatt på flere arrangement og seminarer i Oslo, i tillegg til å ha flere møter med politikere på Stortinget. De rettspolitiske gjennomslagene og øvrig aktivitet fra dette året viser at dette er nødvendig og fungerer. Dette året har vi også trappet opp vårt oppsøkende arbeid og markedsføring rettet mot våre klienter andre steder i landet etter to år med et nedstengt samfunn.

Rettspolitisk, rettsopplysende og oppsøkende arbeid i 2023

Markedsgruppen

Markedsgruppens oppgave er å markedsføre Jussformidlingen best mulig for å gjøre enkeltpersoner, samarbeidspartnere og andre profesjonelle aktører kjent med arbeidet vi gjør og tjenestene vi tilbyr. I tillegg ønsker vi å være et attraktivt praksistilbud for jusstudenter ved Universitetet i Bergen.

Våren 2023 ble Markedsgruppen ledet av Marie Louise Elger Wik og høsten 2023 av Nora Mannsverk Eliassen.

Promotering og deltakelse på arrangement

Jussformidlingen har opprettholdt og videreutviklet sin virksomhet på sosiale medier, sammenlignet med tidligere år. Det er i hovedsak Facebook og Instagram som anvendes av oss. Jussformidlingen har også en egen nettside hvor våre artikler som publiseres og høringsuttalelser legges ut fortløpende. Sosiale medier er et viktig verktøy for å nå ut til flere personer, både knyttet til vår rettsopplysende og rettspolitiske aktivitet så vel som å gjøre personer kjent med hvilke saker vi kan bistå i.

Markedsgruppen setter hvert semester opp en markedsføringsplan hvor temaet for våre ukentlige publiseringer fastsettes og ansvaret for det fordeles. Planen utarbeides i tett samarbeid med leder for det rettspolitiske utvalget og for rettshjelpergruppen. Våre ukentlige publiseringer på Facebook og Instagram har varierende innhold, men retter seg i all hovedsak mot tema som er relevant for vår klientgruppe. Det kan være informasjon om hvordan vi arbeider, dagsaktuelle rettslige problemstillinger, rettspolitiske artikler og høringssvar, eller korte rettsopplysende innlegg. Vår tradisjonelle adventskalender er et eksempel på dette, hvor vi hver dag frem mot jul legger ut et innlegg hvor formålet er å gjøre oppmerksom på ulike rettslige tvister som typisk kan oppstå rundt juletider.

Videre ser vi at våre rettspolitiske artikler også er en viktig ressurs når det kommer til å spre ordet om Jussformidlingen som organisasjon. Vi opplever alltid en liten økning av antall henvendelser fra privatpersoner i tiden etter at vi har fått artikler på trykk i media. I tillegg forsøker vi å delta på arrangement som er relevant for vår klientgruppe eller hvor andre tilsvarende organisasjoner deltar, slik at vi på den måten også kan gjøre flere kjent med arbeidet vårt.

Jussformidlingen benytter seg av promotering og annonsering gjennom flere aktører. I løpet av 2023 har vi blant annet hatt stand på Studenttorget (arrangert av Sammen) og *Arbeidslivsdagene* på det juridiske fakultetet. Vi har gått flere plakatrunder på de ulike fakultetene, for å spre informasjonsmateriell. Vi ser at vi når godt ut til studenter, og de utgjør en stor del av vår klientgruppe. Vi ønsker å forbli synlige, og tydeliggjøre vår tilstedeværelse for studenter ved alle fakultet.

Årets prosjekt i markedsgruppen

Markedsgruppen kunne i 2023 fortsette å fokusere på det oppsøkende arbeidet, og det ble gjennomført markedstur til Oslo høsten 2023. På turen møtte vi ansatte og hadde

samarbeidsmøter med Rettssenteret, UDI, Advokatforeningen, JURK, Jussbuss og Wikborg Rein. Vi ble med på omvisning i Høyesterett og holdt foredrag på Elvebakken videregående skole. Turen hadde tett faglig program, og ble svært vellykket.

Videre har markedsgruppen jobbet med å utvikle innholdet vi publiserer, særlig på Instagram. Vi har blant annet hatt «takeover» på UiB sin Instagram konto. I desember hadde vi også en julekalender på Instagram, der vi hver dag satte fokus på et rettsområde eller gav juridisk råd. Vi har også opprettet en profil på LinkedIn, der vi kan publisere våre høringsvar og artikler.

Markedsgruppen har et ekstra ansvar opp mot rekruttering av nye saksbehandlere, og har hatt fokus på å vise frem hvordan det er å jobbe hos Jussformidlingen. Vi har arrangert Åpen dag, slik at potensielle søkere har fått muligheten til å komme innom og snakke med de som jobber her. Det ble et trivelig arrangement. Videre har daglig leder og nestleder deltatt på informasjonsmøte for de som går 2.året på juridisk fakultet for å informere om mulighetene til praksisår hos oss.

Retts Hjelpergruppen

Retts Hjelpergruppens oppgave er oppsøkende og rettighetsopplysende arbeid rettet mot vår klientgruppe, med et særlig fokus på de mest sårbare gruppene som har størst behov for juridisk rådgivning.

Våren 2023 ble Retts Hjelpergruppen ledet av Maria Øilo Smith, høsten ble retts Hjelpergruppen ledet av Henrik Schjønneberg.

Samarbeidspartnere

Jussformidlingen har de siste årene rettet sin oppsøkende virksomhet mot ulike institusjoner som har samme målgruppe som oss. I 2023 har Jussformidlingen valgt å videreføre samarbeidet med flere aktører hvor det er etablert et godt og velfungerende samarbeid, i tillegg til å få på plass nye samarbeidspartnere.

Videreførte samarbeidspartnere

- ***Bergen fengsel:*** Innsatte i fengsel er en særlig sårbar gruppe ettersom de er underlagt frihetsberøvelse som omfatter flere former for restriksjoner, slik som tilgangen til internett og fri telefonbruk. Dette gjør det særlig utfordrende for dem å finne frem til juridiske kilder eller motta juridisk veiledning.
- ***Bergen moské:*** Bergen Moské er et muslimsk trossamfunn og en ideell organisasjon. I Bergen Moské hadde vi mingling, generell veiledning og saksinnta.. Etterspørselen etter veiledning er alltid stor under besøkene og de har forspurt hyppigere besøk fremover, noe vi også ønsker.
- ***Bergen Læringscenter (tidligere Nygård skole):*** Dette er et voksenopplæringscenter for fremmedspråklige som lærer norsk. Målet er å hjelpe deltakerne å mestre det norske 18 språket og kulturen bedre, slik at de i større grad kan delta i det norske samfunns- og arbeidslivet. Våre foredrag for studentene her inngår som en del av samfunnsfagundervisningen der.

- **Videregående skoler i nærområdet:** Her har vi reist ut til videregående skoler og holdt foredrag. I høst var vi på besøk på Sotra VGS.

Nye samarbeidspartnere:

Vi har hatt gleden av å besøke og holde foredrag hos følgende aktører i 2023.

- **Bjørgvin fengsel:** Våren 2023 startet vi opp våre besøk i Bjørgvin fengsel, som fungerer på samme måte som besøkene til Bergen fengsel.
- **Lyderhorn overgangsbolig**
- **Norges astma – og allergiforbund**
- **Økonomiformidlingen**
- **NaaF**
- **Introduksjonssenteret for flyktninger**
- **NorA (Arbeidsrettede tiltak for innvandrere)**

Rettsopplysende foredrag og brosjyrer

En av hovedoppgavene til rettshjelpergruppen er å holde foredrag for ulike samfunnsgrupper som har behov for rettshjelp innenfor de områdene som Jussformidlingen ønsker å rette seg mot. Deltakerne benytter også anledningen til å stille andre juridiske spørsmål enn hva som relaterer seg til foredraget, og videre får de vår kontaktinformasjon til senere bistand.

Rettshjelpergruppen brukte også i 2023 tid på å revidere foredragene våre til å bli mindre juridisk opplærende og mer fokusert på å introdusere klientgruppene våre til hvilke rettigheter de har, typiske tilfeller der disse blir brutt og hvor de då kan oppsøke hjelp. Tidligere erfaringer har vist at en grundigere juridisk innføring uansett ikke blir til varig kunnskap, men at det heller er sentralt å vite litt om når noe ikke er som det skal og hvor de kan gå for å få hjelp. Vi har også oversatt alle foredragene til engelsk.

Rettshjelpertur

Turen høsten 2023 gikk til Bodø 23. og 24.oktober. Her besøkte vi Bodø VGS og holdt foredrag om arbeidsrett, og vi besøkte FREM Bodø og holdt foredrag om trygderett. Vi besøkte også Statsforvalteren, og stod på stand på Uni City Nord og City Nord.

Rettspolitisk utvalg (RPU-gruppen)

Hovedoppgaven til det rettspolitiske utvalget er å styrke sårbare gruppers rettsstilling ved å sette søkelys på rettslige utfordringer i samfunnet, i tillegg til å være med å utvikle rettstilstanden ved å delta i samfunnsdebatten som en aktivt og seriøs aktør. Våre bidrag kommer i form av høringsuttalelser, debatter i regi av Jussformidlingen og ved publisering av artikler i lokale så vel som riksdekkende medier.

Våren 2023 ble gruppen ledet av Eivind Rand Øyre, og høsten 2023 av Erna Sofie Jøsendal.

Bidrag gjennom høsten 2023

Året 2023 har vært et svært vellykket år for Jussformidlingens rettspolitiske arbeid. Dette er hovedpunktene fra årets arbeid:

- Skrevet 13 hørings svar
- Skrevet og publisert 17 rettspolitiske eller rettsopplysende artikler
- Hatt møte med Justis- og beredskapsdepartementets utredergruppe for førstelineteneste for fri rettshjelp
- Hatt møte med Aps justisfraksjon om forslag til endring av straffegjennomføringsloven
- Hatt møte med Andreas S. Unneland fra Justiskomiteen (SV) om forslag til endring av straffegjennomføringsloven
- Deltatt på Arendalsuka
- Skrevet skriftlig innspill til statsbudsjettet og deltatt på muntlig høring (daglig leder deltok)
- Hatt møte med Statssekretær John Erik Vika om endringer i Rettshjelploven (om ny modell for økonomisk behovsprøving)
- Sendt inn bidrag til Sivilsamfunnets rettsstatsmelding blant annet om rettssikkerhetsutfordringer for personer med funksjonsnedsettelse, innsattes rettigheter og skeives rettigheter i fengsel
- Sendt innspill til husleielovutvalget i forkant av første fremlagte rapport om utredning av oppsigelsesvern og kontraktslengde

Vi opplever at måten vi har arbeidet rettspolitisk på i år har fungert godt. Vi har gjennomført flere møter med stortingsrepresentanter. Dette har gitt gjennomslag, blant annet ved at det nå er kommet et representantforslag om å utrede forlikrårdsordningen. Dette er et resultat av Jussformidlingens rettspolitiske arbeid i 2022. For 2023 ønsker vi å følge opp disse sakene og fortsette arbeidet med å utforme konstruktive hørings svar og delta på muntlige høringer når det kreves.

Rettspolitisk fokus i 2023

Fra tidligere år har Jussformidlingen hatt fokus på direkte kontakt med politikere, både lokalt og nasjonalt, med et mål om økt gjennomslag.

Hovedfokuset til RPU i 2022 var å få på plass en utredning av forlikrårdsordningen, med sikte på reform. Vi jobbet målrettet med partiene på Stortinget om en slik utredning, ved å ha gjentatte møter med dem gjennom året. Vi var en aktiv bidragsyter i forkant og avga deretter også skriftlig innspill i høringen til representantforslaget om en utredning av forlikrådet. Den 05.01.23 vedtok Stortingsflertallet en slik utredning med et mandat som er formet av våre innspill. Utredningen blir den første av sitt slag som fokuserer eksklusivt på forlikrårdsordningen, og vi er veldig glade for å se at vårt målrettede arbeid gir resultater.

Høringer

I løpet av året som var har Jussformidlingen fortsatt sitt arbeid med forløpende å vurdere og eventuelt utarbeide høringsuttalelser til alle høringer som vi får tilsendt eller som faller innenfor de rettsområder vi jobber innenfor. I løpet av 2023 ble det skrevet totalt 13 hørings svar. Vi har også skrevet skriftlig innspill til statsbudsjettet og daglig leder deltok på muntlig høring om de foreslåtte budsjettkuttene til rettshjelpiltakene.

Gjennom 2023 har vi blant annet skrevet hørings svar om:

- Endringer i rettshjelperloven
- Endringer i utlendingsforskriften
- Endringer i utlendingsloven
- Overtredelsesgebyr i arbeidsmiljøloven
- Nye særregler for utvisning og personlig fremmøte i stornemdmøte UNE
- Endringer i barnetrygdloven

RPU-gruppen har i samarbeid med markedsgruppen fortsatt arbeidet med å publisere høringsuttalelsene og artiklene vi skriver vår nettside og siden vår på Facebook. På denne måten når vi ut til enda flere med våre synspunkter.

Rettspolitiske artikler

Rettspolitisk uke blir hvert år avholdt én gang på våren og én gang på høsten. I den rettspolitiske uken jobber alle i Jussformidlingen utelukkende med rettspolitisk arbeid, da særlig skrivning av artikler. I 2023 fikk Jussformidlingen publisert en rekke rettspolitiske eller rettsopplysende artikler som retter seg mot vår målgruppe eller som belyser problemstillinger som er relevant for denne gruppen mennesker.

Her er et lite utvalg av artikler som Jussformidlingen fikk publisert i 2023:

«**Tiden er overmoden for en gratis advokatordning i norske fengsler**» av Kajsa Johansson Rø. Publisert i Juristen 19.06.2023:

<https://juristen.no/debatt/2023/06/tiden-er-overmoden-en-gratis-advokatordning-i-norske-fengsler>

«**Når digitalisering er et rettssikkerhetsproblem for bestemor**» av Rikke Sigerstad.

Publisert i Dagsavisen 03.06.2023:

<https://www.dagsavisen.no/debatt/2023/06/03/nar-digitalisering-er-et-rettssikkerhetsproblem-for-bestemor/>

«**Dokumentasjonskravet for å få «ung ufør»-tillegg er for strengt**» av Ingrid Haugset Hagen. Publisert i Juristen 24.05.2023:

<https://juristen.no/debatt/2023/05/dokumentasjonskravet-fa-ung-ufor-tillegg-er-strengt>

«**Myndighetene bør opprette et arbeidstvistutvalg**» av Kamil Jan Grusza. Publisert i Rett24 20.04.2023:

<https://rett24.no/articles/myndighetene-bor-opprette-et-arbeidstvistutvalg>

«**Er innsattes liv mindre verdt?**» av Ingvild Hardal. Publisert i Klassekampen 29.03.2023:

<https://klassekampen.no/utgave/2023-03-29/debatt-er-innsattes-liv-mindre-verdt>

«**En kriminalomsorg med kniven på strupen**» av Emilie Tangerud. Publisert i Politiforum 30.03.2023:

<https://www.politiforum.no/kronikk/en-kriminalomsorg-med-kniven-pa-strupen/238226>

«**Dagens ordning gjør ME-pasienter enda sykere**» av Jenny Johnsrud Amundsen. Publisert i Dagens Medisin 20.05.2023:

<https://www.dagensmedisin.no/dagens-ordning-gjor-me-pasienter-enda-sykere/566411>

«**I forlikrådet er man både mekler og dommer i samme sak**» av Ali Haider Anwar. Publisert i Advokatbladet 11.04.2023:

<https://www.advokatbladet.no/forlikrsadet-jussformidlingen/i-forlikrsadet-er-man-bade-mekler-og-dommer-i-samme-sak/193619>

«Mangelfull rehabilitering av kvinner i fengsel» av Stine Karlberg. Publisert i Juristen 16.05.2023:

<https://juristen.no/debatt/2023/05/mangelfull-rehabilitering-av-kvinner-i-fengsel>

Saksomfang og statistikk

Anslag over kostnad per sak

3.2.1 Antall saker

Antallet henvendelser vi har mottatt i år er noe høyere enn hva det var på samme tid i fjor.¹ Samtidig ligger antallet saker vi har tatt inn til videre skriftlig behandling og partsrepresentasjon nokså likt som fjoråret.²

Per nå har vi tatt inn 491 saker til mer inngående behandling og partsrepresentasjon. Da gjenstår det fremdeles noen uker til med full drift, så tallet vil bli noe høyere.

For året 2024 forventer vi å ha mellom 5000 og 5500 henvendelser og saker, hvor vi ser for oss at totalt 500-550 saker vil bli tatt inn til en mer inngående skriftlig behandling og partsrepresentasjon.

Antallet henvendelser og saker vi har hatt i løpet av 2023 er tilnærmet likt det samme som året før. Det er også verdt å merke seg at tallet i realiteten nok er enda høyere. På grunn av måten vi manuelt fører statistikk på, er det noen statistikkføringer av henvendelser og saker som ikke blir lagret eller blir rapportert inn for sent. En slik feilmargin vil imidlertid foreligge hvert år. I 2021 ga vi muntlig veiledning i 4377 saker, og ga ytterligere bistand ved skriftlig behandling og partsrepresentasjon i 558 saker. I 2021 hadde vi en økning tilsvarende 18% fra året før, i saker hvor vi bistod klientene med videre rettslig bistand og partsrepresentasjon. Resultatet fra 2022 og 2023 viser at vi har klart å opprettholde et høyere antall saker hvor enda flere personer kan få inngående rettslig hjelp.

I utregningen av kostnad per sak har vi lagt til grunn alle inntekter vi fikk utbetalt for 2023, og delt denne summen på antall muntlige henvendelser og skriftlige saker. Det er viktig å merke seg at dette er en gjennomsnittlig kostnad per sak. Enkelte saker løses raskt, mens andre saker krever mer ressurser eksempelvis på grunn av sakens kompleksitet eller partsrepresentasjon overfor en instans.

Det bør trekkes frem at denne beregningen ikke gir et reelt bilde av hva kostnaden er per sak, da en betydelig del av midlene vi får tildelt også går med til annet faglig arbeid som ikke knytter seg direkte til saksbehandlingen. Dette er arbeid som trykking av plakater og brosjyrer, annonsering, reiser med oppsøkende virksomhet, arrangørkostnader for rettspolitiske debatter og tilsvarende. Den reelle kostnaden per sak er dermed lavere enn hva denne beregningen viser.

Totale inntekter 2023	4 939 312
<u>Antall saker</u>	<u>4711</u>
<u>Kostnad per sak</u>	<u>1 048 kr</u>

Muntlige henvendelser

Som det eneste studentdrevne rettshjelptiltaket i Vest-Norge, besvarer Jussformidlingen en rekke spørsmål per telefon fra hele Norge. Vi gir også muntlig veiledning til direkte til den som møter opp i våre lokaler. Vår erfaring er at dette er en hensiktsmessig måte å arbeide på

og effektiv ressursbruk. Dersom henvendelsen er av en slik art, omfang eller vanskelighetsgrad at det ikke er tilstrekkelig med generell muntlig veiledning, vurderer saksbehandleren om saken er av slik velferdsmessig betydning for vedkommende, at saken tas inn for videre skriftlig behandling og mulig partsrepresentasjon hos oss. Da inngås det en

---

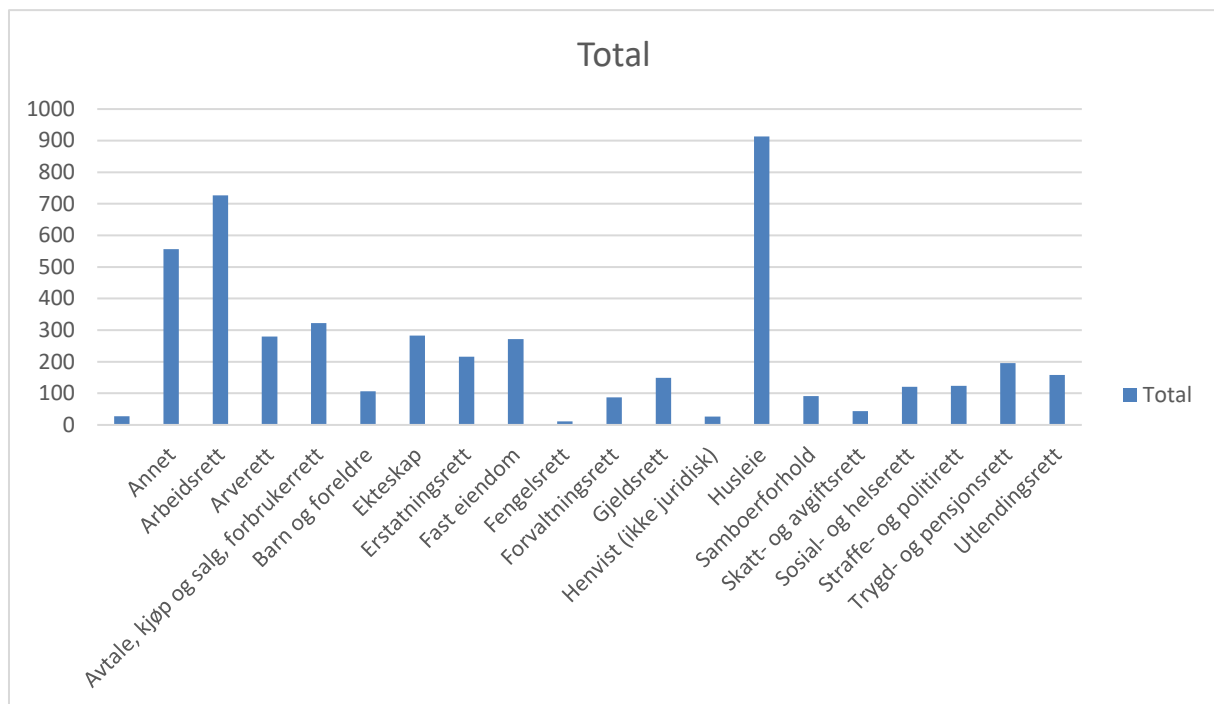
¹ Så langt i år har vi mottatt 4711 muntlige henvendelser per 22.11.23. På samme tid i fjor var antallet 4190 henvendelser.

² Så langt i år har vi tatt inn 491 saker. På samme tid i fjor var antallet 498 saker.

oppdragsavtale og det opprettes et formelt klientforhold. Dersom det er en sak vi ikke kan bistå videre med, vil den som tar kontakt bli forsøkt henvist videre til riktig sted.

For muntlige henvendelser registreres kun postnummer og rettsområde. Mange som kontakter oss ønsker å være anonyme, og vi mener det er viktig å kunne imøtekomme dette ønsket for å forbli et lavterskeltilbud.

I 2023 ga vi generell muntlig veiledning i totalt 4711 saker, og besvarte henvendelser fordelt seg på følgende måte:

Hvilke rettsområder vi bistår i har over flere år fordelt seg rimelig likt hvert år. Som diagrammet for 2023 viser, bistår vi flest personer innenfor rettsområdene husleierett, arbeidsrett og avtale- og forbrukerrett. Arverett er imidlertid også et rettsområde personer ofte har spørsmål om, og saker de ønsker bistand i. På bakgrunn av velferdsmessighet er arverett er en type sak vi vanligvis ikke tar inn for videre behandling, men saksbehandlerne gir generell muntlig veiledning innenfor de fleste rettsområder. Samtidig er det likevel sånn at noen av spørsmålene vi får enten er for komplisert, ikke er et juridisk spørsmål eller krever en spisskompetanse som vi ikke har. Da er det mest riktig og forsvarlig å henvise saken videre til riktig instans. Selv om vi i disse tilfellene ikke hjelper personene direkte med det juridiske spørsmålet de har, hjelper vi dem likevel med å identifisere sakens art og problemstillingen, før vi så henviser dem videre til en instans som kan bistå bedre enn oss. Dette har også en viktig verdi for de personene som oppsøker oss for hjelp.

Jussformidlingen er det eneste studentdrevne rettshjelpiltaket på Vestlandet, men vi avgrensner ikke mot det. Vi bistår personer over hele landet, og i særskilte tilfeller kan vi også bistå personer i utlandet. Det kan eksempelvis være personer har fått avslag på søknaden om familiegjennforening, som måtte reise tilbake til hjemlandet fordi de ikke fikk utbetalt utestående lønn fra arbeidsgiver i Norge, eller som et blitt utvist og transportert ut av landet før klagefristen på vedtaket er ute.

Saker

I 2023 tok vi inn totalt rundt 491 saker for videre rettslig bistand i form av skriftlig behandling og mulighet for partsrepresentasjon. Ved inntak av nye saker ber vi klientene om å fylle ut et statistikkskjema som ber om anonymiserte opplysninger om klient og saken vi skal bistå i. Det er frivillig for klient å fylle ut statistikkskjema, noe som innebærer at enkelte velger å reservere seg fra å besvare hele eller deler av skjemaet. Likevel ser vi at de fleste besvarer spørsmålene, noe som gir oss verdifull innsikt i hvilke personer og i hvilke typer saker vi har hjulpet dette året.

Formålet med grafene er å belyse hvilken gruppe mennesker som mottar juridisk bistand fra oss og hvilke problem de trenger hjelp med. Det er også innhentet opplysninger som kan bidra til å vise hvilken livssituasjon de er i eller andre individuelle utfordringer personene vi bistår har.

Geografisk fordeling av klientene

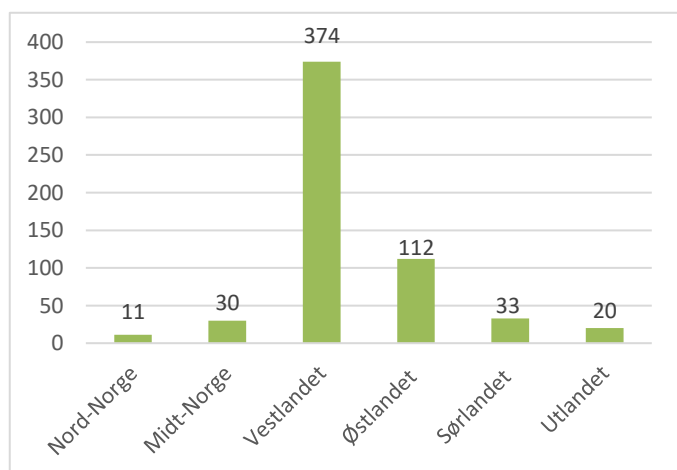
Jussformidlingen har tilhold i Bergen, men bistår privatpersoner i hele landet uavhengig av bosted. Hovedandelen av våre klienter er bosatt i Vestland fylke, tilsvarende 65 % av sakene vi har tatt inn til skriftlig behandling så langt i år. Til sammenligning lå andelen på 73 % på samme tidspunkt i fjor. Vi ser imidlertid at vi også bistår en god andel klienter som er bosatt andre steder i landet, særlig innenfor fylkene Viken, Oslo, Nordland, Rogaland, Agder og Møre og Romsdal. Andelen klienter fra disse fylkene utgjør samlet 25 % av alle sakene vi tar inn til skriftlig behandling og partsrepresentasjon.

Rettsområde og type tvister

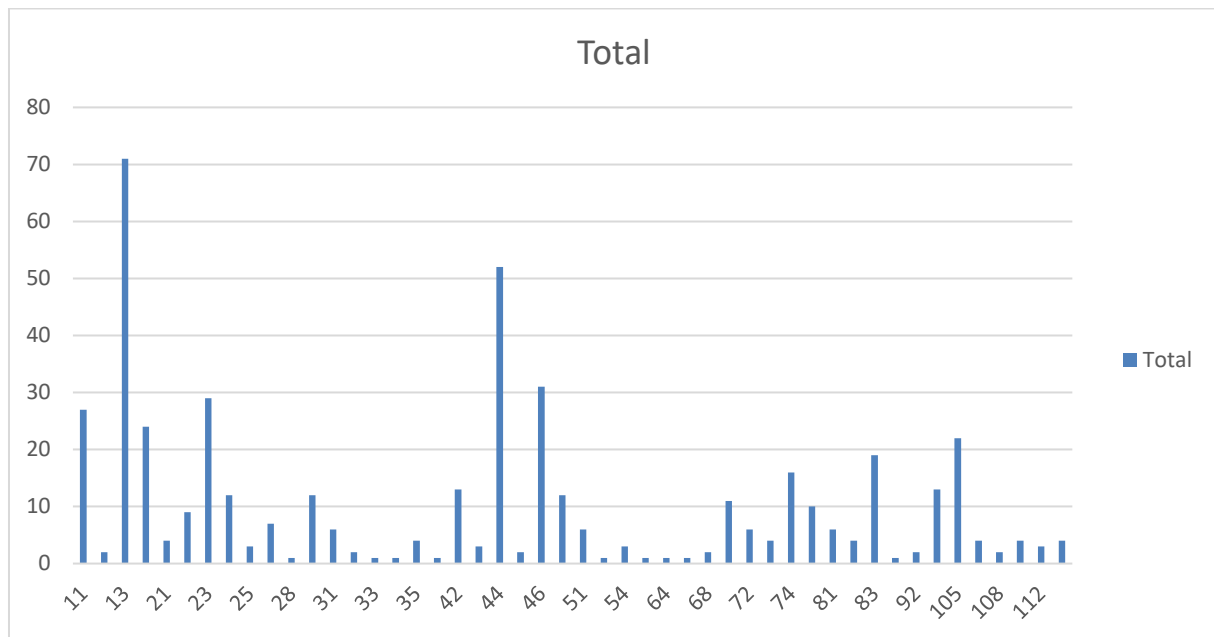
Den geografiske fordelingen i sakene vi velger å ta inn for videre skriftlig behandling er i stor grad lik som ved de muntlige henvendelsene. Hovedandelen av våre klienter er bosatt på Vestlandet, og utgjør 65 % av alle sakene vi behandlet i 2023.

Hvor personen er bosatt er ikke av betydning for vurderingen om vi skal ta inn saken til videre behandling eller ikke, men vi opplyser gjerne om andre rettshjelpiltak som ligger i nærområdet dersom det vil gjøre det lettere for personen å oppsøke hjelp. Dette kan forklare hvorfor den største andelen av sakene vi tar inn gjelder personer som er bosatt på Vestlandet.

Til forskjell fra henvendelsene vi mottar og sakene vi gir muntlig veiledning i, er sakene vi tar inn plukket ut basert på flere kriterier. Som tidligere beskrevet er det flere forhold som er relevante for vurderingen vår om hvorvidt saken er av velferdsmessig betydning eller ikke. Formålet med vurderingen som tas før saksinntak er å kartlegge saken og personens ressursituasjon slik at vi lettere skal kunne identifisere hvilke personer som har størst behov for rettslig bistand fra oss. Siden rettshjelpbehovet er større enn hva dagens ordning kan

dekke, er det viktig at vi har mekanismer på plass som sikrer at vi bruker ressursene våre på riktig målgruppe og riktige saker.

Her trekkes det frem de rettsområdene vi har behandlet flest saker innen i 2024, med referanse til tallet i tabellen:

- 11= Arbeidsrett, oppsigelse
- 13= Arbeidsrett, lønn og feriepenger
- 23 = Trygd- og pensjonsrett, uføretrygd
- 25= Trygd- og pensjonsrett, yrkesskade
- 44= Husleierett, krav etter mangel i husleieforhold
- 46= Husleierett, opphør av husleieavtale
- 74= Avtalerett, kjøp og salg
- 83= Erstatningsrett
- 105 = Andre rettsområder, pengekrav

Ved å se på diagrammet for sakene vi tar inn, fordelt ut ifra rettsområde, er det mulig å se at vår saksinntaksprosedyre fungerer. Sammenlignet med diagrammet for muntlige henvendelser, er fordelingen annerledes for en del saksområder når det kommer til saker vi tar inn til videre skriftlig behandling. Vi behandler fortsatt klart flest saker innenfor husleierett og arbeidsrett. Det er likevel verdt å merke seg at antallet saker innenfor trygderett og pensjonsrett utgjør en større andel av sakene vi behandler skriftlig enn ved muntlige henvendelser. Ved å ta en konkret velferdsmessighetsvurdering i hver sak klarer vi å identifisere sakene med personer som har størst behov for rettshjelp. Det betyr at selv om det er en litt lavere andel trygdede som kontakter oss, får en høy andel av dem saken tatt inn til videre juridisk bistand hos oss. I motsetning til dette er det en høy andel personer som kontakter oss om arverettslige spørsmål, men svært få/ingen saker blir tatt inn til behandling.

Husleierett er rettsområdet vi bistår flest personer i. I 2023 behandlet vi totalt 165 saker, noe som utgjorde en liten økning fra 152 saker i 2021. Det som klart går igjen som problematikken det tvistes mest om, er mangler ved boenheten. I 46 % av de husleierettslige

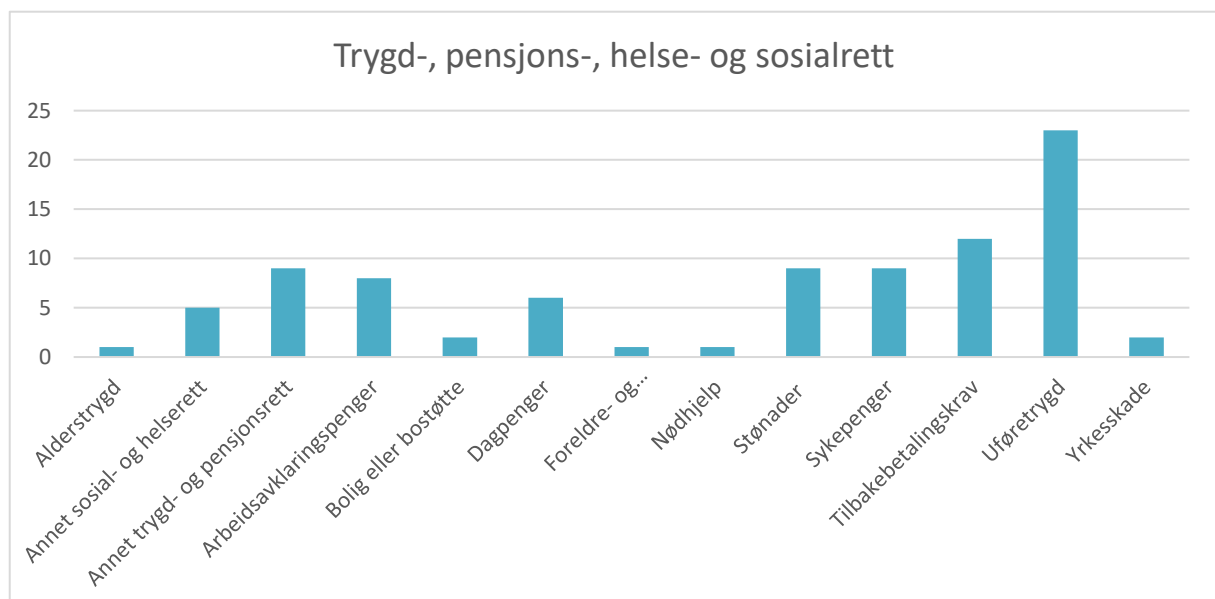
sakene vi behandlet dette året dreide tvisten seg om mangler. Dernest var uenighet relatert til opphør av leieavtalen problemstillingen vi bistod flest personer med. Videre er det tvister knyttet til depositum eller garanti fortsatt en problemstilling vi ofte kommer over.

Typiske mangeltvister vi ser går igjen i flere husleierettsaker er knyttet til mugg og skadedyr. Det som er spesielt utfordrende i slike mangelsaker er spørsmålet om omfanget stort nok til at det kvalifiserer som en mangel i rettslig forstand, samt hvem som er nærmest til å holdes ansvarlig. Eksempelvis kan mugg forekomme i en leilighet uten at det automatisk anses som en mangel etter husleieloven. Videre kan muggen oppstå på grunn av mangler ved boenheten, men også på grunn av brukerfeil hos leietaker.

I saker hvor det oppstår en tvist i forbindelse med opphør av husleieavtaler, ser vi ofte at dette knytter seg til uenighet om boligens stand ved tilbakelevering av husrommet. Her er mye av jobben vi gjør avhengig av hvorvidt leietaker har dokumentasjon på husrommets tilstand ved innflytting, eller hva som er avtalt mellom utleier og leietaker rundt disse forholdene. Innenfor rettsområdet arbeidsrett er det enda tydeligere hva som er den mest vanlige rettslige tvisten i slike saker. Vi ser at det i godt over halvparten av alle saker vi tar inn behandling hos oss, gjelder det utestående lønn eller feriepengar. Årsaken til at alt av lønn eller feriepengar ikke er utbetalt kan derimot være svært ulik. Det kan være ulike oppfatninger om hva som er avtalt lønn eller uenighet knyttet til hvor mange arbeidstimer som er lagt ned.

Vi ser imidlertid at arbeidstaker gjennomgående i alle arbeidsrettslige saker er svært dårlig stilt. På bakgrunn av den alminnelige relasjonen mellom arbeidstaker og arbeidsgiver, er det vanligvis arbeidsgiveren som sitter på relevant dokumentasjon og som har dokumentert forholdene best. Arbeidstaker har eksempelvis ikke krav på å få utlevert timelistene sine, selv om det er rimelig å forvente at arbeidstaker får det. Dette gjør det vanskelig for arbeidstaker å innhente dokumentasjon for å styrke sin sak når tvisten først har oppstått. Forekomsten av supplerende muntlige avtaler er også ofte en del av årsaken til at det er vanskelig for arbeidstaker å dokumentere endringer i arbeidsvilkårene. Vår erfaring er at i tvister innenfor arbeidsretten må arbeidstaker enten vært bevisst på å dokumentere forholdene selv før tvisten oppstår eller så er den prisgitt at arbeidsgiver ønsker å gjøre opp for seg.

Innenfor trygd-, pensjons-, helse- og sosialretten bistår vi personer innenfor en rekke ulike juridiske problemstillinger og på ulike stadier i livsløpet. Hovedandelen av sakene knytter seg

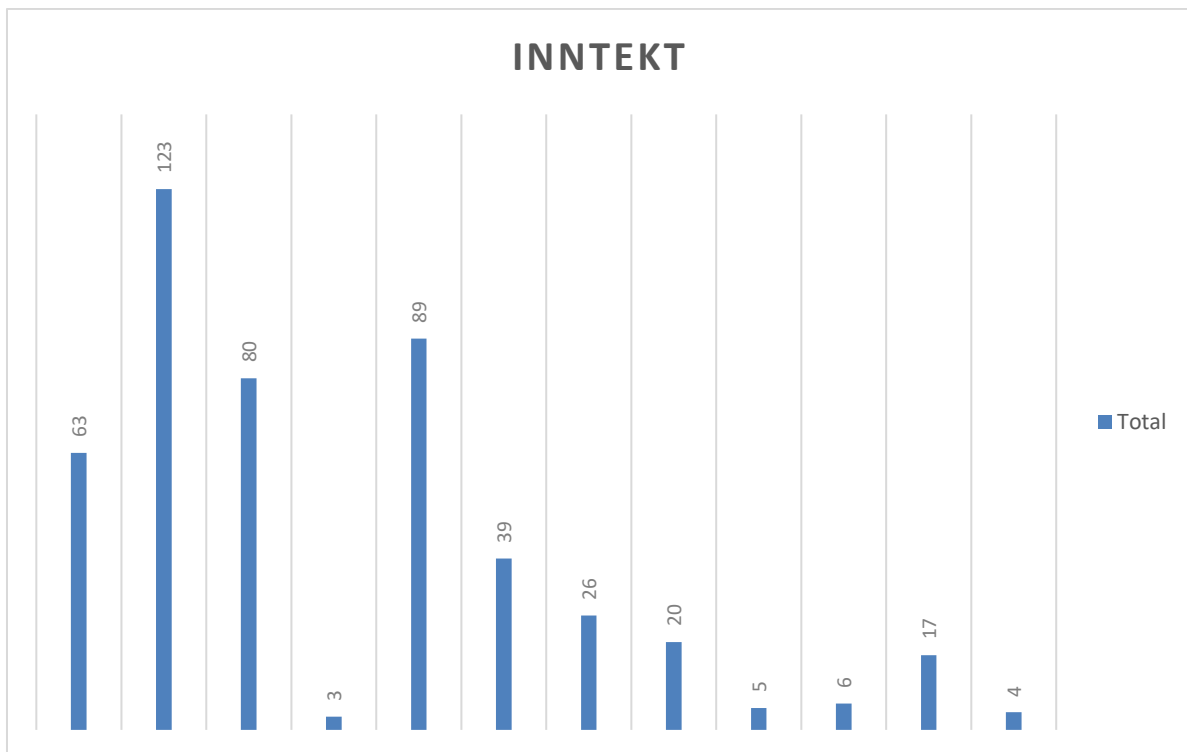
imidlertid til saker om uføretrygd, dernest saker hvor personene vi bistår har mottatt et tilbakebetalingskrav. Personene vi bistår i disse sakene er, grunnet sakens natur, i en vanskelig livssituasjon. Ofte ser vi at de er for syk til å være i arbeid og den økonomiske situasjonen er utfordrende. Det er ikke rimelig å forvente at de skal klare å følge opp saken sin på egenhånd parallelt med alle de praktiske utfordringene livssituasjonen de er i fører med seg.

Hvem hjelper vi?

Jussformidlingen har som mål å arbeide for de gruppene som ikke har tilgang til tilfredsstillende rettshjelp, eller som av andre grunner opplever terskelen for å oppsøke annen juridisk rådgivning som høy. Hovedandelen av våre klienter har lav årsinntekt, er utenfor arbeidsmarkedet eller er i en livssituasjon som gjør det utfordrende å skaffe seg annen form for rettshjelp.

Når man skal se på hvilke personer vi hjelper, er det viktig å ikke se på hvert forhold enkeltvis. Det er viktig å huske at en person som har alminnelig god inntekt kan på grunn av sin livssituasjon ha et stort behov for gratis rettshjelp. Det kan eksempelvis være fordi personen har mottatt en oppsigelse og innen kort tid vil stå uten inntekt, har stor forsørgerbyrde på grunn av eneansvar for flere barn eller er underlagt tvangstrekk som gjør at personen ved utbetaling av lønn sitter igjen med minimalt med midler til å bruke på egen sak. Det er derfor viktig at alt sees på som et samlet for å få et bilde av våre klienters reelle livssituasjon.

Inntekt

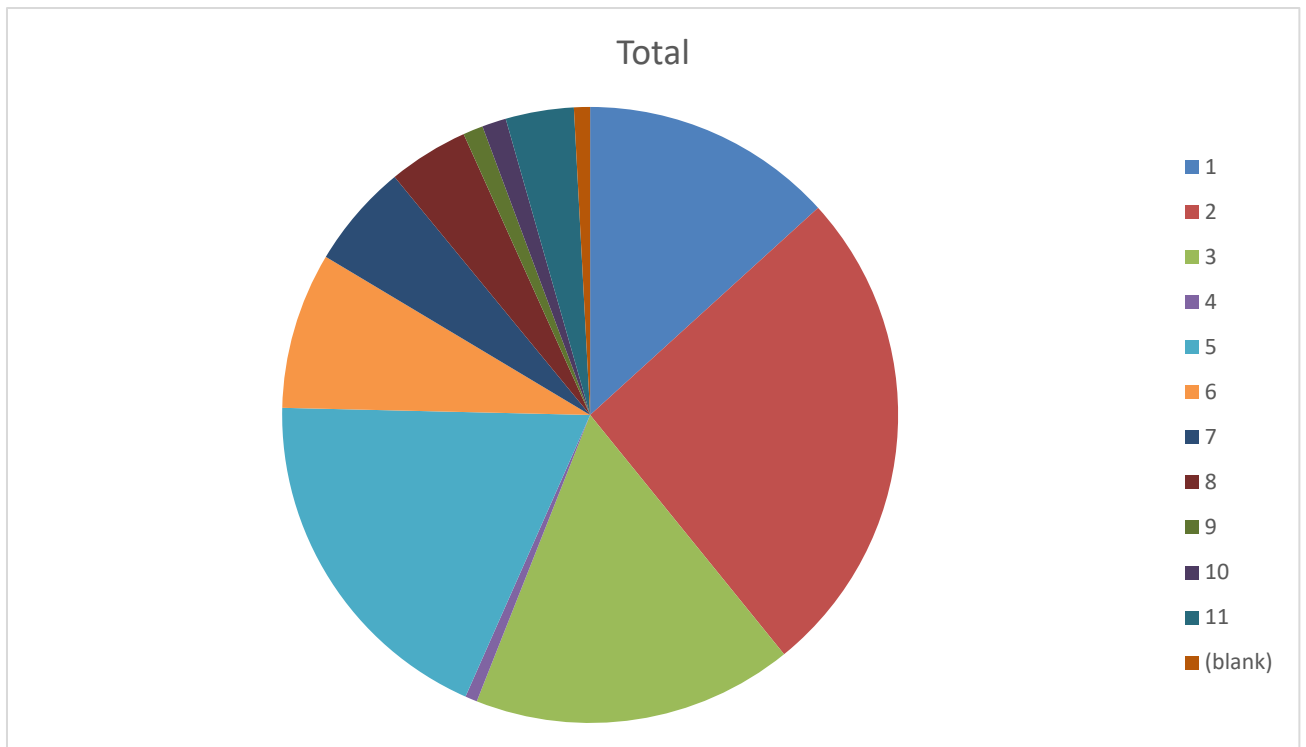
Søyle 1: Under 100 000

Søyle 2: 100 000-246 000
Søyle 3: 246 – 300 000
Søyle 4: 300 001- 350 000
Søyle 5: 350 001 – 400 000
Søyle 6: 400 001- 450 000
Søyle 7: 450 001-500 000
Søyle 8: 500 001-550 000
Søyle 9: 550 001 – 600 000
Søyle 10: Mer enn 600 000
Søyle 11: Svarte blankt

I 2023 hadde 80 % av klientene våre en årlig inntekt under 400.000kr. Av disse har klientene i 60 % av disse sakene en inntekt som er under 300.000kr. Statistikken fra de foregående årene viser en betraktelig økning i antallet personer med inntekt under 300.000 kr som har fått rettslig bistand av Jussformidlingen. Dette viser at Jussformidlingens omlegging av saksinntaket i juni 2021 har sikret at vi i større grad enn tidligere bistår personene som er dårligst stilt. Det viser også at det er et stort, og tilsynelatende økende, behov for rettshjelp hos en gruppe som har en lav årlig inntekt. Dette fremstår heller ikke unaturlig i lys av prisveksten og utviklingen i samfunnet.

Yrke/hovedinntektskilde

Videre ser vi at i 2023 hadde klientene våre i 70 % av sakene et inntektsgrunnlag som ikke stammer fra alminnelig arbeidsinntekt. Dette er personer som er arbeidsledig, mottar trygd eller andre stønader, er under soning, pensjonister, hjemmeværende og studenter. Dette er en markant økning på hele 10 prosent fra 2021, hvor andelen da lå på 60%. Vi så også en tydelig økning på 4 % i fjor fra 2020, hvor andelen da lå på 56 %. Dette viser en økning på 14% fra 2020 til 2022 i andelen saker hvor klientens inntekt ikke stammer fra alminnelig arbeidsinntekt.

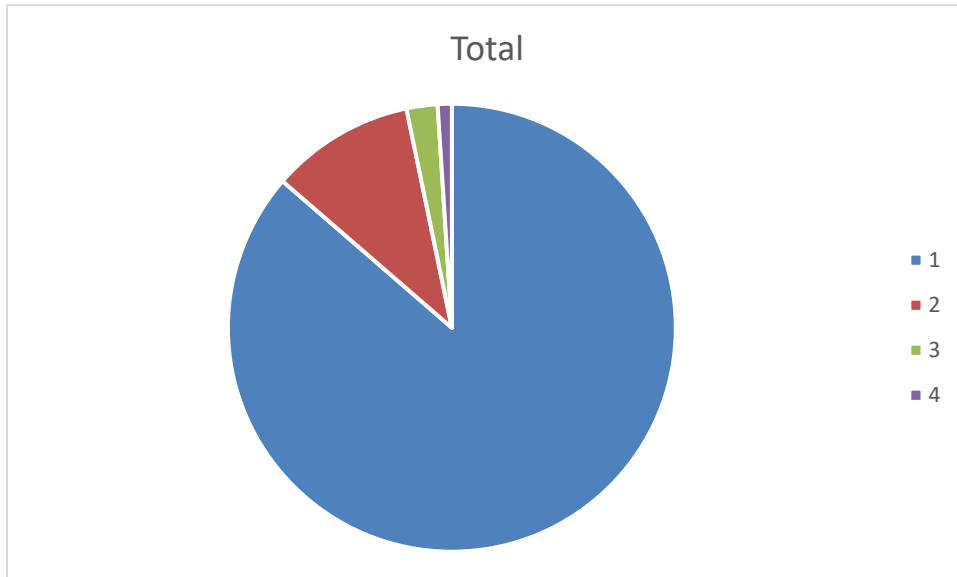
- 1 = Arbeidsledig
- 2 = Trygdet/NAV
- 3 = Elev/student
- 4 = Arbeid i hjemmet
- 5 = Arbeidstaker heltid
- 6 = Arbeidstaker deltid over 50 %
- 7 = Arbeidstaker deltid under 50 %
- 8 = Pensjonist
- 9 = Selvstendig næringsdrivende
- 10 = Under soning
- 11 = Annet

Det er rimelig å anta at de fleste av disse personene har en presset økonomi, men som grunnet for snevre vilkår for å få innvilget fri rettshjelp faller utenfor den offentlige rettshjelpsordningen. Disse gruppene er i en utsatt situasjon når det gjelder reell mulighet til å ivareta egne rettigheter, da de ikke har midler til å betale for rettshjelpen.

I 2023 utgjorde trygdemottakere og elever/studenter den største klientgruppen til Jussformidlingen, som diagrammet viser. Vi har også mange klienter som jobber deltid.

Studenter som klientgruppe er personer som ofte har stipend fra Lånekassen som eneste inntektskilde, og store deler av dette går til boutgifter og mat. Dersom det oppstår en rettslig tvist er det svært få studenter som har råd til å betale for juridisk bistand.

Formue

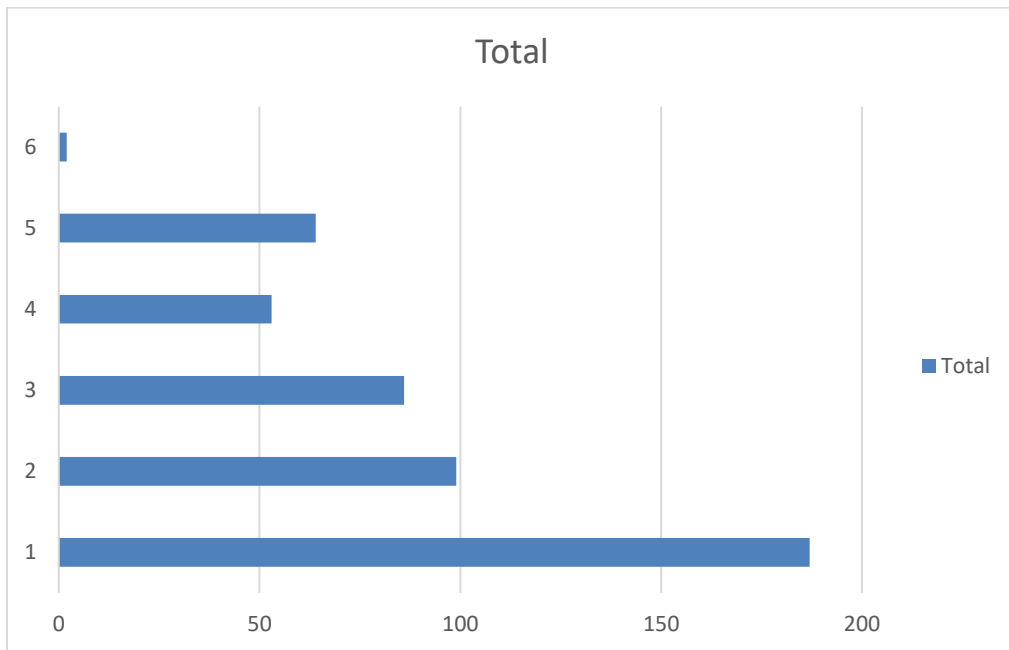

- 1= Under 100 000 (424 stk)
- 2= 100 000-500 000 (51 stk)
- 3= 500 000-1 000 000 (11 stk)
- 4= 1000 000 – 2000 000 (4 stk)

Som diagrammet viser, har en betydelig andel av personene vi hjalp i 2023 lite eller ingen formue. I hele 86 % av sakene vi behandlet i 2023 hadde klient en formue til en verdi under 100.000kr. Dette er ganske tett på tallet fra 2022 (som var 84 %).

Dette viser at personene vi bistår ikke har reell mulighet til å betale for rettshjelp da de både har lav inntekt og lite eller ingen formue å bruke av.

Gjeld

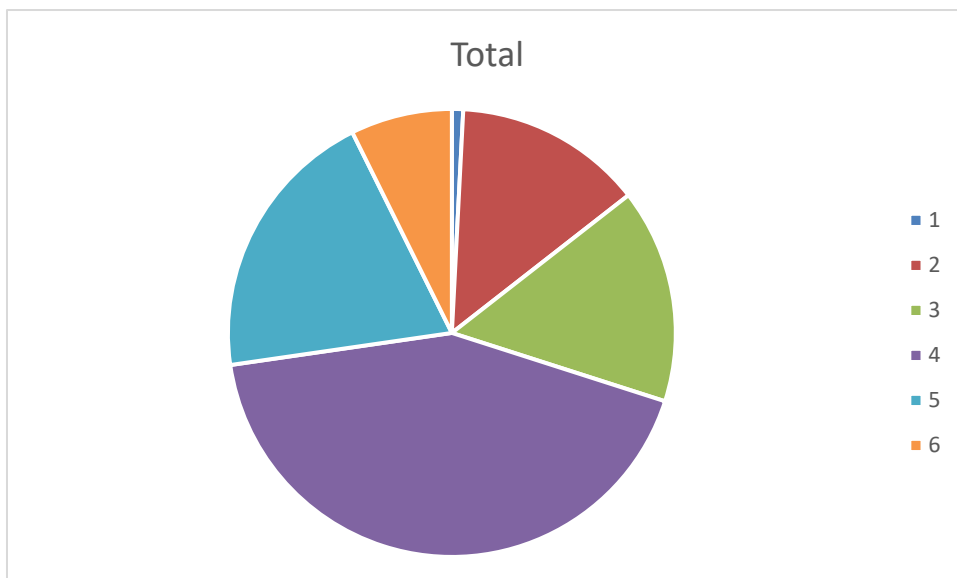

- 1= Under 100 000
- 2= 100 000-300 000
- 3= 300 001-1 000 000
- 4= 1 000 001-2000 000
- 5= Mer enn 2000 000
- 6= Ikke svart

Som diagrammet viser har klientene våre også relativt lite gjeld, og man kan samlet sett si at klientene våre både har lite gjeld og lite formue.

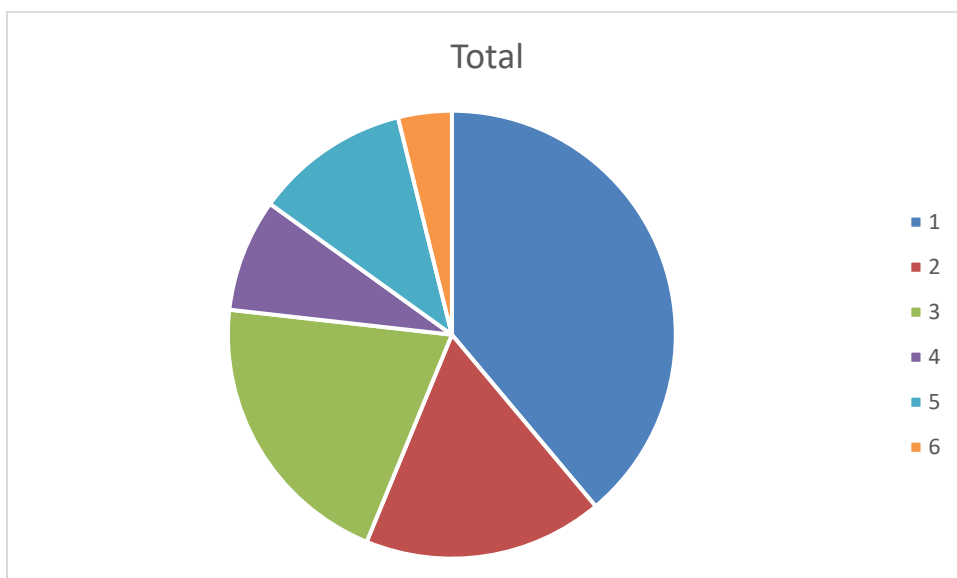
Av sakene vi tok inn i 2023 var klientene i 75 % av sakene i kontakt med Jussformidlingen for første gang. I 2022 var tallet 80 %, noe som viser at den hjelpen vi tilbyr favner om en stor andel nye mennesker hvert år. Dette kan tilsi at behovet for gratis rettshjelp er vedvarende og høyt. I de resterende 25 % av sakene har klientene tidligere mottatt bistand fra oss. Det viser at behovet for enkelte strekker seg utover bistand i et enkelttilfelle, og vi ser at flere klienter vender tilbake til Jussformidlingen i tilfeller hvor de møter på nye rettslige problemer. I de tilfellene hvor vi tar inn en sak som viser seg å være flere aktuelle rettslige problemstillinger av ulik art, vil klienten automatisk få en ny sak hos oss og en ny saksbehandler som skal følge saken opp.

Det kan være personer med levekårutfordringer eller individuelle forutsetninger som gjør det nødvendig med bistand flere ganger eller innenfor ulike rettsområder. Dersom man ser på hva som er den høyeste fullførte utdanningen blant personene vi bistår, har den største andelen av dem fullført videregående skole. Det er likevel en stor andel som ikke har tatt utdanning utover videregående skole.

- 1 = Ikke fullført grunnskole
- 2= Grunnskole
- 3 = Yrkesfaglig skole
- 4 = Videregående skole
- 5= Universitet/høyskole (bachelor)
- 6= Universitet/høyskole (master)

Klientenes mulighet for å få hjelp andre steder

På spørsmålet «hva ville du gjort dersom Jussformidlingen eller andre gratis rettshjelpiltak ikke fantes», har svarene fordelt seg etter følgende diagram:

- 1= Vet ikke (191 stk)
- 2= Ingenting/gitt opp (85 stk)
- 3= Prøvd å løse saken selv (101 stk)
- 4= Kontaktet offentlig kontor (40 stk)

5= Betalt for advokat (55 stk)

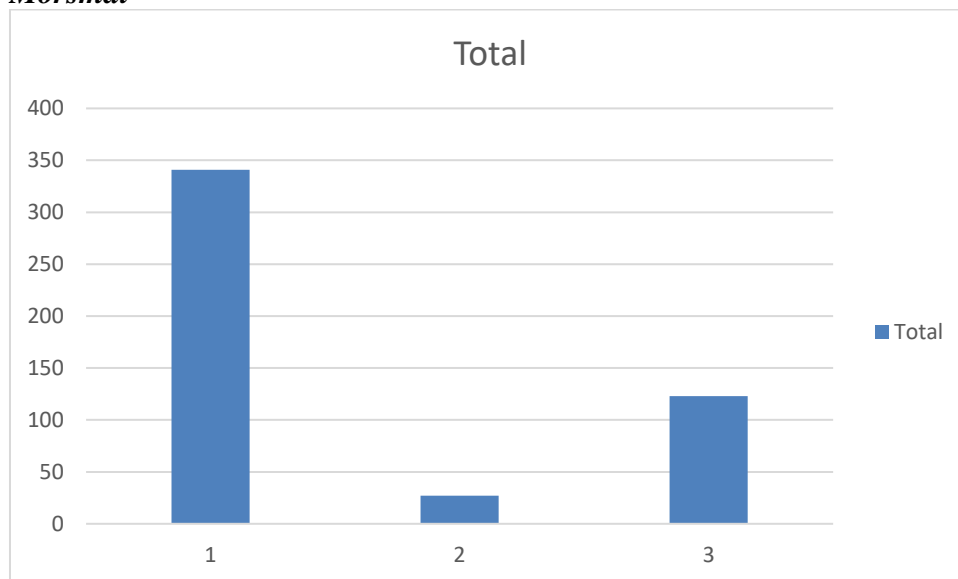
6= Annet (19 stk)

I totalt 56 % av sakene vi hadde i 2023 opplyser klient om at de ikke vet hva de skulle ha gjort eller ville ha forholdt seg passiv dersom de ikke mottok bistand fra Jussformidlingen. I 2022 var tallet 43 %, noe som viser at andelen som ville gitt opp å gjøre noe med saken sin er stabilt veldig høyt. At en så stor andel av våre klienter ser det som det mest realistiske alternativ å akseptere rettstap er alarmerende og viser viktigheten av den hjelpen vi tilbyr.

Kun i 11 % av sakene våre opplyser klient om at den hadde tatt kontakt med advokat dersom Jussformidlingen ikke hadde hjulpet til i saken. Tilbake i 2019 var utgjorde denne gruppen 24 %. Denne klare utviklingen viser at Jussformidlingens fokus siste årene på å nå den målgruppen som har mest behov for gratis rettshjelp har gitt resultater. Vi har klart spisse arbeidet vårt ved å nå frem til og bistå enda flere personer som ikke anser bistand fra advokat som et reelt alternativ i sin sak.

Samtidig sier denne statistikken også noe om behovet for en økning i omfanget av det offentlige tilbud om fri rettshjelp. I 2023 var det 8% av våre klienter som svarte at de ville ha kontaktet et offentlig kontor, stabilt målt mot 6 % i 2022. Det viser at de fleste som søker hjelp fra oss ikke anser offentlig støtte og veiledning som en mulighet og heller ikke har mulighet til å la seg bistå av advokat.

Morsmål

1= Norsk (341)

2= Engelsk (27)

3 = Annet (123)

Jussformidlingen har erfart at språkutfordringer kan være et hinder for å fremme sine krav og ivareta egne rettigheter. Eksempelvis er vedtak fra offentlige instanser vanligvis på norsk og har et språk som ikke brukes i det daglige blant folk flest. Det er heller ikke alle offentlige kontorer som tilbyr oversettelse eller tolkning av vedtakene, selv om det offentlige som utgangspunkt er pliktig til å gjøre dette. Dette gjør grupper som ikke snakker norsk særlige utsatte. Av klientene som fikk bistand av Jussformidlingen i 2023 oppga 123 personer at de

har et annet morsmål enn norsk og engelsk. Dette utgjør 25 % av sakene vi tok inn til skriftlig behandling og mulig partsrepresentasjon dette året.

Språkproblemer kan dessuten gjøre det vanskelig å finne frem i det ordinære, offentlige rettshjelpstilbudet. Jussformidlingen har gjennom Bergen kommune mulighet for å stille med fire timer med gratis tolketimer hver måned.

Året 2023 – i korte trekk

Gjennom året 2023 ser vi at Jussformidlingen har levert gode faglige resultater. Statistikken viser at vi hvert år tar skritt i riktig retning for å nå ut til enda flere personer i de gruppene som ikke har hatt tilgang til tilfredsstillende rettshjelp.

Året 2023 har vi fortsatt vårt vidtrekkende rettsopplysende og oppsøkende arbeid. Vi er veldig stolte over at vi tilbyr rettshjelp til klienter fra hele Norge. Vi ser at vår reisevirksomhet har positive ringvirkninger i så måte.

Vi er veldig stolte og glade for våre flotte samarbeid med andre som driver tilsvarende arbeid. I denne sammenheng vil vi trekke frem våre gode kolleger i Jusshjelpa i Nord-Norge, JURK og Jussbuss. Høsten 2023 arrangerte Jussformidlingen fellesseminar om helserett som ble svært vellykket og hyggelig. Å møtes på denne måten, med faglig og sosialt påfyll, er viktig for motivasjon og trivsel!

I vårt rettspolitiske arbeid i 2022 fokuserte Jussformidlingen i stor grad på at vi ønsker en endring i dagens forliksrådsordning, og at ordningen bør utredes. Vi har jobbet for å få juridisk kompetanse inn i forliksrådene. Rett over nyttår, i januar 2023, vedtok Stortinget at dagens ordning med forliksråd skal utredes med sikte på økt juridisk kompetanse. Dette er et stort gjennomslag for Jussformidlingen, og det viser at arbeidet vi legger ned gir resultater.

***

Studentenes vilje til å legge ned tid, engasjement og arbeidskrefter langt utover det man kan forvente, er den viktigste årsaken til at Jussformidlingen i dag fremstår som en seriøs og profesjonell tilbyder av juridiske tjenester. Jeg er stolt og ydmyk over å få jobbe side om side med så flotte og engasjerte mennesker.

Ida Odland
Daglig leder

Thorvald Christensen
Daglig leder
(fra 11.03.24)

Vedlegg:

1. Jussformidlingens regnskap og budsjett 2023
2. Kommentarer til Jussformidlingens regnskap 2023 – Universitetet i Bergen

	2023	Budsjett (revidert 23.06.23)	Regnskap
3 inntekter	Overført fra tidligere år	-852 167	-1 113 820
	3601 Leieinntekter faste		-15 000
	3670 Andre driftsrelaterte inntekter	-5 063 823	-5 063 823
	3672 Refusjon av utlegg		-35 000
	Sum	-5 915 990	-6 227 643
5 lønn	5001 Fast tilsatte	590 000	421 840
	5106 / 5119 / 5104/5105 Engasjert personale / Midl. ansatte / Åremålstilsette/Vikarer	2 496 900	2 446 635
	5081 / 5181 Feriepenger	370 428	344 217
	5090 Avsetning tidssaldo		-10 217
	5211 Fordel EK-tjenester		4 758
	5251 Fordel gruppelivsforsikring		16 594
	5290 Motpost for gr. 52		-21 352
	5401 Arbeidsgiveravgift av lønn	435 253	405 932
	5410 Arbeidsgiveravgift på løppte lønnskostnader		-776
	5411 Arbeidsgiveravgift av påløpte feriepenger	52 230	48 535
	5412 Arbeidsgiveravgift av påløpt pensjonsinnskudd	8 100	7 463
	5421 Arbeidsgivers pensjontilskudd	60 000	52 930
	5801 Refusjon av sykepenger		-12 912
	5802 Påløpt refusjon av sykepenger		5 297
	5901 Gaver til ansatte	10 000	7 002
	5921 Gruppelivsforsikring		16 594
	6870 Deltakeravgifter for kurs og seminar, egne ansatte	36 000	53 764
	5961 Velferdstilskudd	90 000	116 793
	5998 Andre personalkostnader	5 500	1 807
	Sum personalkostnader	4 154 411	3 904 904
6 Drift	6302 Leie lokaler kortsiktig leie		995
	6363 Driftsrekvisita - renhold	0	
	6390 Andre kostn. drift lokaler	2 000	
	6440 Leie andre kontormaskiner	25 000	33 476
	6450 Leie av biler	20 000	13 367
	6490 Annen leiekostnad	7 000	4 696
	6520 Programvare		
	6540 Kjøp inventar og utstyr	0	1 008
	6550 Datamaskiner og skrivere (kjøp)		
	6561 Andre kontormaskiner	0	
	6570 Arbeidstøy og verneutstyr, kjøp	22 000	13 029
	6580 Forbruksmateriell, verksted, forskning mm (diverse)	4 000	5 231
	6585 Driftsrekvisita		885
	6630 Vedlikehold - leid bygg	0	
	6660 Service/vedlikehold/reparasjon av maskiner/utstyr/inventar	4 000	
	6730 Andre konsulent tjenester (tolk)	12 000	
	6750 Kjøp av tjenester til løpende driftsoppgaver, IKT	50 000	9 324
	6751 Databehandlingstjenester	85 000	129 283
	6801 Kontorrekvisita	30 000	3 557
	6802 Kopitgifter	6 000	5 375
	6803 Datarekvisita	2 000	225
	6820 Trykksaker/trykningsutgifter	35 000	6 845
	6831 Annonser/kunngjøringer		
	6843 / 6840/6842 Bøker / Avisabonnement	2 100	1 448
	6860 Møtekostnader untatt servering	7 000	5 950
	6861 Servering ved møter	32 000	35 408
	6871 Arrangement av kurs og seminarer, egne ansatte	230 000	286 827
	6873 Servering ved kurs og seminarer, egne ansatte		1 873
	6880 Arrangement av kurs og seminar, eksterne		
	6890 Annen kontorkostnad		1 069
	6901 Telefon/mobil/bredbånd (abonnement)	9 000	7 536
	6940 Porto	16 000	13 849
	7132 Tjenestereiser ikke oppgavepliktige	120 000	83 112
	7151/7152 Diettkostnad		2 903
	7320 Reklamekostnad og andre markedsstiltak	15 000	16 131
	7351 Representasjon ihht. SPH		877
	7401 Kontingenter		699
	7411 Gaver til eksterne	5 000	2 466
	7502 Andre forsikringer (ulykkesforsikring)	54 000	93 114
	7793 Annen kostnad		
	9112 Lønn belastet		115 230
	9146 Belastet telefonutgifter	14 000	13 600
	9148 Belastet interne datatjenester	11 000	10 563
	Sum driftskostnader	819 100	919 951
	Inntekter (inkludert overføring fra året før) minus utgifter	-942 479	-1 422 789
SUM	Budsjett etter fradrag av positiv overføring ved inngang til 2023	90 312	-288 969
	Mottatte tilskudd i 2023		
	Velferdstinget Vest	90 000	
	Statens sivilrettsforvaltning	4 282 023	
	Bergen Kommune	491 800	
	Bergesenstiftelsen	150 000	
	Advokatforeningen	50 000	
	SUM DIVERSE INNTEKTER	5 063 823	

Justis- og beredskapsdepartementet

Deres ref	Vår ref	Dato
	2012/5899-GRFL	21.03.2024

Kommentar om rekneskapsføring av Jussformidlingen - 2023

Økonomiavdelinga ved Universitetet i Bergen (UiB) har ført rekneskapen til Jussformidlingen i 2023. Rekneskapen er ført i samsvar med gjeldande retningslinjer ved UiB og økonomireglementet i staten.

Jussformidlingen hadde ved inngangen til 2023 ei positiv overføring på 1 133 820 kroner. I 2023 hadde Jussformidlingen eit overskot på 288 969 kroner. Dette førte til at det akkumulerte overskotet auka til 1 422 789 kroner i løpet av 2023.

Riksrevisjonen reviderer UiB sin rekneskap.

Vennlig hilsen

Per Arne Foshaug
økonomidirektør

Gry Flatabø
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Telefon 55580000
post@uib.no
Internett www.uib.no
Org no. 874 789 542

Økonomiavdelingen
Telefon 55582100
post.oka@uib.no

Postadresse
Postboks 7800
5020 Bergen

Besøksadresse
Nygårdsgaten 5
Bergen

Saksbehandler
Gry Flatabø